SON HABERLER

BUGÜN

Geçen Yıldan Yeni Yıla

Yazan: Ömer Rıza DOĞRUL

Türk milleti, geçen yıldan yeni [yıla] derin bir hüzün içinde fakat me[tin] ve sarsılmaz bir irade ile giriyor. Geçen yıl sonuna doğru bütün memleketi yardım ve şefkat seferberli[ğin]e sevkeden tabiî afetler, beşerin [ya]şamak azmi ve hayat - tabiat mü[ca]delesinde galip gelmek iradesi ile [ye]tin ve korkunç bir imtihana giriş[ti]. Her imtihan bir hazırlığı takip ed[er]. Fakat bu imtihan ansızın vuku bu[ldu] ve korunma imkânlarına müsaade [et]miyen cinsten ve bu cinsin en a[ğır]larından, en insafsızlarındandı. B[u] umulmadık imtihana karşı, peşin[en] alınacak bir tedbir yoktu. Alın[acak] tek tedbir tabiatın tahrip kuv[vetl]erile derhal mücadeleye girişme[k], bu tahribatın önünü almak için [m]illetçe seferber olmaktı. Türk mi[lleti] de üzerine düşen bu vazifeyi c[an] başla yaptı ve canla başla yapı[yor].

Meml[eket], tam manâsile mesut ve müre[ffeh] bir mâmureye çevirmek için çalı[ştığı]mız sırada bu hâdisenin vukuu, [fak]at acı bir felâket teşkil ediyord[u. Fa]kat Türk milletinin azmi, ve [o]sonsuz bir kaynak olan kudreti,[n]in bu felâketleri yenecek kabi[li]yetedir. Bu da bütün Türk milletinin tesellisi, hem iradesidir. Türk [mil]leti her halde en kısa bir zam[anda] bütün işleri başaracak ve bugü[nkü h]üzün ve matemini maziye mal [ed]ecektir.

★

Bütün[dün]ya geçen yıldan yeni yıla [ka]p içinde, ya harp tehlikeleri [ve h]arp endişeleri içinde geçiyor. [Dün]yanın pek büyük bir kısmı bi[lfiil h]arp içindedir. Geride kalan kı[sım] harp salgınından korunmak [için g]eceli gündüzlü bir uyanıklık [ve h]arası kesilmeyen bir hazırlık [için]dir.

Geçen [yıl A]vrupa evvelâ tecavüz hamleler[i]ne oldu ve bu tecavüz hamleler[i] [h]arbe sürükledi. Bu yüzden [A]... yeni bir büyük harp içindedir.

Alman[ya] bilhassa Polonyayı çiğnemes[i]... bir hadde varan tecavüz[ü] İngiltere ile Fransanın da h[arbe iş]tirak etmelerine saik oldu. Bu [harp d]evam ediyor. Belki de uzun [zam]an devam edecek.

Diğer [tarafta] Avrupanın şimalinde Sov[yetler] [ile] Finlanda arasında başlıyan [har]be ile Japonlar ve Çinliler [arasında] müzminleşen muharebe d[evam] etmektedir.

... [muha]rebeler dünyanın [büyük bi]r kısmını kaplamış bu... karşı mütemadiyen ...al var:

...e olacak?

...mumîleşen ve dünya... harp mi?

...lh mü?

...nsenin de kestirmesi...

... bir şey varsa, teca... süratle izmihlâli ile ... yeniden doğmasını ...ettir.

...anın İhyası ...lışmalar

Londra ... rının ihy[a]... (A.A.) — Hür yurtlar... vusturya... eden bütün Amek mak[sadını]... retlerini telif etvusturya... ndradaki eski A... resinde bi[r]... nt Huynun idaHuyn, ... ihdas edilmiştir. yaptığı be... nes gazetesine riyetçiler ... teşkilâta cümhu... bulunduğu... illerin de dahil etmiş olan ... atalar irtikâp nın tekrar... Avusturyası... miştir. ... iklerini söyle...

Plebisit ... Avusturyay[a] gelince, hür kullanmak ... ne suretle lecektir. Hi[tler] ... mak kâfi gen... nasında ken... plebisit esbin Avustur... çıkaran yüz ...

Bir Alman Tahtelbahiri Batırıldı

İngiliz Ordusu Mevcudu 3 Milyona Çıkarılıyor

Londra, 31 (Hususî) — Daily Mail gazetesinin memleket nüshası, bir Fransız harp gemisinin İspanya sahili açıklarında bir Alman tahtelbahirini batırdığını bildirmektedir.

D. N. B. Ajansı Biscaye körfezinde silâhlı bir İngiliz ticaret gemisinin batırıldığını bildirmektedir. İngiliz amiralliği bu hususta malûmatı olmadığını beyan etmiştir.

Havas ajansı, Alman tebliğinde, Alman donanmasının Şimal denizinde ve Baltıkta karakol ve keşif faaliyetine devam ettiğini bilhassa kaydettiğini bildiriyor.

29/30 kânunuevvel gecesi bu ileri karakol gemisi Baltık denizinde devrilmiştir. Geminin mürettebatını teşkil eden 37 kişiden ikisi boğulmuştur.

Buenos - Aires'den verilen bir habere göre, bir Fransız vapuru, Teneriffe'ın 400 mil açığında alevler içinde yanan Cabo San Antonio adındaki İspanyol vapurunun mürettebatı ile yolcularını kurtarmıştır.

Üç milyon asker

Londra, 31 (Hususî) — Önümüzdeki senebaşında silâh altına çağırılacak olan yeni sınıflar hakkında beyan olunduğuna göre, bu suretle mart nihayetinde ordunun emrinde takriben üç milyon asker bulunacaktır.

Yeni İngiliz balon gemileri

Londra, 31 (Hususi) — Sunday Chronicle gazetesi, İngiliz deniz tezgâhlarında inşa edilmekte olan balon gemilerinin "Balloon - Ships,, nazilerin deniz üstündeki tehditlerine karşı müttefiklerin bir mukabelesi mahiyetinde olacağını yazmaktadır.

Çünkü bu gemileri mayinler veya torpillerle batırmak imkânı yoktur. Bu gemilerin deniz altındaki kompartimanlarından bazıları tazyik edilmiş hava ile doldurulmuştur.

Balon gemileri deniz inşaatı Fransız bürosu direktörü Yourkevitch tarafından icat edilmiştir.

İtalya Sovyetlerden Petrol Almıyacak

Londra, 31 (A. A.) — Havas - İtalyan bahriye nezaretinin Rus nefti mübayaasından sarfınazar ederek Bakü ve Novorovsikiye gönderdiği petrol gemilerini artık göndermemeye karar verdiği bildirilmektedir. Bunun sebebi ayda 30 bin ton olarak derpiş edilmiş olan mazot teslimatında Ruslar tarafından vukua getirilen teahhurdur.

Cenup Fin Şehirlerine Tayyare Hücumu

Valdada 30 Sovyet Tayyaresile Bir Saat Bombardıman Edildi. 100 Bomba Düştü

Cenupta Mannerheim Hattı Üzerinde Yeni Bir Sovyet Taarruzu Başladı

Londra, 31 (Hususî) — Bugün 30 kadar Sovyet tayyaresi Fin şehirlerinden bazılarını bombardıman etmişlerdir. Başlıca tayyare harekâtı Valda şehrinin Garbında vukubulmuştur. Şehir, bir saat bombardıman altında kalmış ve Sovyet tayyareleri yüz kadar bomba atmışlardır. Şehirde büyük yangınlar çıkmıştır.

Cenubî Finlanda şehirlerinde halk, günlerini sığınaklarda geçirmektedir. Dün bombardıman edilen şehirler arasında Helsinki de vardır. Buraya altı Sovyet tayyaresi hücum etmiştir. 30 Sovyet tayyaresi de şehrin Şimal kısmındaki demiryolunu bombardıman etmiştir.

Şiddetli bir Sovyet taarruzu

Cenupta Mannerheim hattına, yeni bir Sovyet taarruzu başlamıştır. Bir gün evvelki taarruzdan bir netice alınamaması üzerine, yeni taarruzun daha şiddetli olduğu anlaşılmaktadır.

Fin kayakçılarının faaliyeti

Helsinkiden bildirildiğine göre, Salla cephesinde Sovyet topraklarına girerek, Sovyet alaylarını yıpratmakta olan Finlanda kayakçı kıtaatı, huduttan 85 kilometre ötede Kandalaksa civarında harekette bulunmuşlardır.

Finlandalılar Leningrad ile Murmansk arasındaki demiryolunu birçok noktalardan kesmişlerdir.

"İntihar devriyeleri,,

Londra, 31 (Hususî) — Finlandalılar, "İntihar devriyeleri, ismi verilen hususî kayak devriyeleri ihdas etmiştir.

Bu müfrezelere mensup olanlar demiryollarının raylarını koparmakta ve Sovyet kıtaatının taarruzuna maruz kalınca, intihar etmektedir Vazifeleri mümkün olduğu kadar fazla yol bozmaktır. Bu müfrezeler, meşhur Lavrence'in Umumî Harpte Şark bölgelerinde demiryollarını bozmıya memur edilen Arap müfrezelerini hatırlatmaktadır.

İsveçin yardımı

Londra, 31 (Hususî) — Stokholmden bildirildiğine göre, dün akşam Finlandaya hareket eden İsveç gönüllüleri arasında İsveç hükûmet Reisinin yeğeni de vardır Birçok yüksek rütbeli zabitler İsveç ordusundan ayrılarak, Finlandada çarpışacak olan gönüllülere iltihak etmişlerdir.

Dagens Nyheter gazetesinin Berlindeki muhabirinin resmî bir kaynaktan öğrendiğine göre, Almanya Finlandaya ait olarak Skandinavya memleketlerinden geçecek harp levazımı transitini bitaraflığın ihlâli mahiyetinde telâkki etmiyecektir.

Londra, 31 (Hususî) — Finlanda hükûmeti, Finlanda sahillerini bombardıman edecek Sovyet vapurlarının Tallin limanında bulunmasını, Estonya hükûmeti nezdinde protesto etmişti. Şimdi de Estonyadaki Sovyet hava üsleri hakkında yeni bir nota göndereceği bildirilmektedir.

Fin cephesinde yeni bir Sovyet kumandanı

Londra, 31 (Hususî) — Roma radyosu. General Stenin Murmansk'daki Sovyet ordusu kumandanlığına tayin edildiğini bildirmektedir. General Sten evvelce Uzak Doğudaki Sovyet ordusu kumandanlığını yapmıştır.

Çinde Çok Kanlı Muharebeler Oluyor

Çungking, 31 (A.A.) — Reuter: Kuang - Tung'daki Çin karargâhından alınan telgraflarda Çunking'deki Çin kuvvetlerinin Japonların Kanton - Hankeu demir yolunun ötesindeki ileri hareketlerini durdurarak düşmanı mühim mağlûbiyete uğrattıklarını bildirmektedir. Çinliler, Japon ordusunun merkezini Narreu vadisine çektikten sonra Kantonun 50 kilometre kadar doğu şimalinde bulunan Niupeichide mukabil taarruza geçmişlerdir. Muharebe bütün gece devam etmiş, Japonlar Liangkeu'nun 15 kilometre doğu cenubunda tardedilmiştir. Japonlar 200 kamyon ve bir çok zırhlı araba bırakmışlardır.

Salı günü 2000 Japonun öldüğü haber verilmektedir.

Çin ordusu, kânunuevvel başından beri muhtelif cephelerdeki Japon zayiatını 100 bin olarak tahmin ediyor.

Halen Hankeu'nun batı şimalinde kanlı muharebeler cereyan etmektedir.

Sovyetlerle Japonlar Arasında Anlaşma

Tokio, 31 (A.A.) — Japonya ve Sovyetler Birliği Sahaın balık avı mıntakaları hakkında bir modüs vivendi imzalamışlardır.

Sovyetler bu hususta iki yıldanberi akdinden imtina ettikleri uzun müddetli bir anlaşma imzası için müzakereye başlanmasını kabul etmişlerdir.

Sovyetler Birliği ve Japonya ayni zamanda mahut Mançuri demiryolu meselesini de halletmektedirler.

İyi malûmat alan mahfiller, Sovyetler Birliğinin yaptığı tavizlere ve müzakerelerde gösterdiği uysallığa bilhassa işaret ediyorlar. İki memleket üç senedenberi bir ihtilâfa müncer olmak tehdidi gösteren fena komşuluk kavgalarını tasfiye etmek istemişlerdir.

Balkan Antantı Konseyi Toplanmıyacak

Bükreş, 31 (A.A.) — Reuter bildiriyor:

Balkan Antantı konseyinin yakında Belgratta toplanacağına dair bazı Alman ve ecnebi gazeteleri tarafından verilen haberler resmî Rumen mahafilince tekzip edilmektedir.

Filhakika Romanyanın vaziyeti son haftaların hâdisatı, yani Sovyet-Finlanda ihtilâfı neticesinde katiyen değişmiş değildir. Romanya icabında hudutlarını müdafaaya hazırdır ve bitaraf bir Balkan bloku teşekkül ettiği takdirde bu alâkadar her memleketin bitaraflığını koruyacak, katiyen tedafüi bir anlaşma mahiyetinde olacaktır.

Romada Bir Asırdır Görülmemiş Bir Kış Var

Roma, 31 (A.A.) — Reuter: Roma kalın bir kar tabakası altındadır. Meteoroloji enstitüsü 96 yıldanberi Romada böyle bir kışın görülmediğini bildirmektedir.

HÂDİSELERİN İÇYÜZÜ

● *Almanyanın harp yüzünden yapmağa mecbur olduğu fazla masraf ayda üç milyar mark tahmin edilmektedir. Yâni Almanya günde harp için 10 milyon mark, yâni 5,000,000 lira sarfetmektedir. Halbuki Almanyanın Cihan Harbindeki harp masrafı günde 2 milyar marktı.*

★

● **Bulgaristanda son günlerde Sovyetler lehindeki cereyan kuvvetlenmiştir. Sovyetlerle yapılan hava seferleri anlaşmasından sonra Moskovaya gönderilen ticaret heyeti orada Şnur'un riyaseti altındaki Alman ticaret heyeti ile de temasa gelmiştir. Sofyada çıkan Zora ve Utro gazeteleri Sovyetler lehinde neşriyat yapmaktadır.**

★

● *Birkaç aydanberi Yugoslavya Almanyaya sattığından fazla oradan mal almaktadır. 1939 senesinde Yugoslavyanın aldığı fazla mal miktarı 607 milyon dinar kıymetindedir. Bu sebepten de Belgratta markın fiyatı yükselmiştir.*

Romanya Hariciye Nazırı Gafenko bir Fransız gazetesi muharririne vaki olan beyanatında, cenup şarkî Avrupasında yaşayan küçük milletlerin birleşmeleri lüzumundan bahsetmektedir. Mösyö Gafenkoya göre, bu milletler harbe girsinler girmesinler, harpten sonra aralarında bir birlik tesisine mecburdurlar. Bu birlik şimdiye kadar teamül haline gelen ittifaklar şeklinden hariç büsbütün yeni bir istikamette olacaktır. Romanya şimdiden böyle bir birlik yaparak sulhü kurtarmağa hazırdır. Romanya Hariciye Nazırının kasdettiği birlik bir nevi konfederasyondur.

★

● *Meşhur İtalyan muharriri Gayda son günlerde İtalyanın 914 harbinden evvelki vaziyeti ile bugünkü vaziyeti arasında mukayeseli neşriyat yapmaktadır. Kont Ciano'nun beyanatını takip eden bu neşriyata büyük ehemmiyet verilmektedir. Çünkü bu neşriyatın İtalyan efkârı umumiyesini bir sürprize hazırlamak için yapıldığı zannedilmektedir. Bu sürpriz merakı davet etmekted[ir].*

FELEK

Hayırlı Sene Olsun!

Yazan: B. FELEK

Allah aratmasın, şu giden 1939 senesi uğurlu bir sene değildi.

Şöyle dünya işlerine bakarsanız bunun ne gibi musibetleri doğurmuş bir yıl olduğunu görürsünüz. Uzağa ne hacet? Daha gider ayak yurdumuza serptiği afet bile onu lânetleme etmemize kifayet edecek bir uğursuzluktur.

Gerçi günün, ayın, senenin uğurlusu uğursuzu olmaz derler ama, her şeyde bir uğur, bir meymenet aramak ötedenberi beşeriyetin huyudur. Hattâ bizde bunu söyleyen darbı meseller vardır:

"Uğurlu at, uğurlu avrat, uğurlu irat., derler.

Onun gibi yılın da uğurlusunu temenni etmemek elden gelmez.

Ben gerçi böyle şeylere dikkat etmem ama bir dostum geçen yıl başlarında bir gün bana demişti ki:

"— Ben bu seneden korkuyorum.

"— Neden?

"— Çünkü 1939 dan dokuzları çıkarırsan 13 rakamı kalıyor.,,

Daima bu 13 rakamı!

Belki bunların hiç birinin manâsı yoktur. Lâkin insanlar tabiî afetlere kadar her şeyde bir zahirî işaret aradıkları için ekserî böyle şeylerle uğraşırlar.

Uğurlar olsun 1939 senesine.

Hoş geldin 1940. Umuyoruz ki; sen geçen yılın açtığı yaraları saracak, bize daha başka tasalar kavgular ve afetler getirmiyeceksin! Umuyoruz ki: medeniyeti kökünden kurutmağa kadar kabiliyetli olan harp ateşini söndürecek, harabelerin mamure olmalarına imkânlar hazırlayacaksın. Umuyoruz ki: beşeriyete biraz sükûn, biraz aklıselim ve biraz saadet vereceksin.

Çünkü bütün bu nimetler, yer yüzünde en kıymetli madenlerden çok daha azaldı. Sanırım. Şirazlı Şair Hafız bir münacatında hakka şöyle hitap eder:

"Padişahâmen bedergâhet penâh averdeem,,
"Der hüzûri - hezretet rûyi siyâh averdem,,
"Çâr çiz averdeem Şâhâki der genci tünist,,
"Nîsti vü hâcetü, özrü günâh averdeem,,

Güzelliği, aslını nakle beni icbar eden bu kıtada Şirazlı Şair şunu demek istiyor.

"İlâhi yüz karasile senin kapına sığınıyor ve sana hazinende mevcut olmıyan dört şey: Yokluk, yoksulluk, özür ve günah sunuyorum.,,

Hakikaten beşeriyetin elinde bu dört kara sermayeden başka bir şey kalmadı.

Umalım, dileyelim ve dua edelim ki; 1940 yılı bizim olduğu kadar, bütün cihan için de uğurlu, hayırlı ve bahtlı olsun.

Romanyanın Ankara Sefirinin Beyanatı

Sofya, 31 (A.A.) — Romanyanın Ankara elçisi Stoica, Ankaradan Bükreşe geçerken Bulgar gazetecilerine verdiği bir mülâkatta Bulgaristan - Romanya arasında muallâkta bulunan meseleler hakkında iki memleket arasında bir anlaşma derpiş edilebileceğini kaydetmiştir.

Sefir Sofyada Köseivanofla görüşmüştür.

Bulgar matbuatı, Bulgaristanın halen Balkan antantına iltihakı tasavvur etmediğini kaydediyorlar. Bununla beraber hükûmet mahafilinde, bitaraflık esasına müstenit bir Balkan konferansının Bulgaristanda iyi karşılanacağı ihsas edilmektedir.

Uruguay Bir Alman Vapuruna Daha Mühlet Verdi

Montevideo, 31 (A.A.) — Graf von Spee zırhlısına yardım ettiği için Alman donanmasının muavin vapuru olarak telâkki edilen Tocoma Kargosuna pazartesi günü sabahleyin saat sekize kadar limanı terketmesi tebliğ edilmiştir. Aksi takdirde mürettebatı mevkuf tutulacaktır.

Londrada Cümhuriyetçilerin Faaliyeti

Londra, 31 (A.A.) — Cümhuriyetçiler tarafından geçen hafta ... kın yapılmasına teşebbüs [edilen ...] poya ait iki buçuk ton ... bugün Dunlilk yakınında ...

SON MAÇ BUGÜN

Macar Takımı Dünkü Maçta Istanbulun B. Muhtelitini 3 - 1 Yendi

Kar altında oynanan dünkü maçtan bir görünüş

Macaristan şampiyonu Ferenç - Varoş takımı, Istanbul muhteliʻine 5 - 3 mağlûp olduktan sonra, ikinci maçını dün İstanbul B muhtelitine karşı yaptı. Birinci güne nazaran daha zayıf bir kadro ile sahada görünen misafir takım bu oyunu 3 - 1 kazandı.

İstanbul B. muhteliti şu şekilde teşkil edilmişti:

M. Ali - Lâstardis, Hıristo - Hüseyin, Nobar, Celâl - Filip, Culâfi, Ibrahim, Cahit, Diran.

Buna mukabil Macarlar da küçük Şaroşi, meşhur Lazar ve Kiseli'den mahrumdular.

Hakem Refik Osmanın düdüğile hücuma geçen takımımız, derhal Macar kalesine indi. Bu ilk İstanbul hücumu, Macar müdafaası tarafından güçlükle defedilebildi. İlk dakikalar, biribirini takip eden hücumlarımız altında geçiyordu.

Dördüncü dakikada parlayan bir İstanbul hücumunda top İbrahime geçti. İbrahim sıkı bir şütle İstanbulun yegâne golünü kayde muvaffak oldu. Bu gol Macarları harekete getirdi ve kalemizi tehdide başladılar. Bilhassa sağ açıkları vasıtasile yaptıkları hücumları kalemiz için mütemadi tehlike oluyordu.

17 inci dakikada sağdan açılan bir Macar hücumunda sağ açık kaleye doğru aktı ve topu havadan ortaya gönderdi.Soliç yetişti, mükemmel bir kafa vuruşile takımına ilk golü kazandırarak beraberliği temin etti.

İki dakika sonra ortadan, bir hücumda Şaroşi ikinci Macar golünü de yakından bir vuruşla kaydetti.

İkinci golden sonra İstanbul takımı hücuma geçti. Bu arada bir iki gol olabilecek fırsat ta kaçırdılar. Hücum hattımızın anlaşamamazlığı gol kaydına mâni oluyordu.İstanbul muhtelitinin bu canlılığı ancak on dakika kadar sürdü. Tekrar hâkimiyet Macarlara geçti.

Devre sonlarına doğru Şaroşi, üçüncü bir gol daha yaptı ve devre de 3 - 1 Macarların lehine neticelendi.

İkinci devrede Macar takımından Şaroşi çıkmış, Kiseli girmişti. Buna mukabil takımımıza sağ açığa Fikret kaleye de Osman alınmıştı. Bu devre devamlı yağan kar altında geçti. Oyuna baştan nihayete kadar Macar takımı hâkimdi. Fakat bu hâkimiyetine rağmen gol kaydedilemedi ve oyun da birinci devredeki netice ile 3 - 1 Macarların lehine neticelendi. İstanbul takımından dünkü şeklile, bundan fazla birşey beklenemezdi.Neticeyi tabii görmek icap eder. Macarlar ilk oyunlarına nazaran daha durgundular. Yalnız sağ açık baştan nihayete kadar yirmi iki kişinin en iyi oyuncusu olarak gözüktü ve hiçbir hata yapmadan oynadı.

Son Maç Bugün

Bugün misafir takım, son maçını İstanbul muhtelitine karşı yapacaktır. Bu müsabaka birinci maçın revanşı mahiyetinde olacaktır. Muhtelitimiz sahaya şu kadro ile çıkacaktır:

Cihat - Adnan, Faruk - Musa, Enver, Esat - Salâhaddin, Boduri, Hakkı, Şeref, Fikret.

Macarlar da sahaya tam kadrolarile çıkacaklardır.

Yılbaşı Sokak Koşusu

Dün İstanbul atletizm ajanlığı tarafından yılbaşı koşusu tertip edilmişti. İkişer kişilik takım halinde yapılan bu koşuya 40 ekip 80 kişi iştirak etti. Galatasaray klübünden Taksim âbidesi ve tramvay yolunu takiben Tünel yolile Eminönü Halkevine gelinecek ve Eminönü Halkevinden bayrak alınarak aynı yolla Galatasaray klübünde müsabaka ikmal edilecekti.

Yarış, oldukça heyecanlı geçti. Yalnız bir parça intizamsızdı. İyi organize edilmemişti. Galatasaray - Eminönü Halkevi arasında ilk bayrağı veren Mahfidis, Eminönü Halkevi - Galatasaray klübü arasında da ilk gelen Fenerbahçe klübünden Rıza Maksut oldu.

Takım itibarile Rıza Maksut - İzak ekibi birinci, Osman - Safa ekibi de ikinci oldular. Müsabakadan sonra derece alanlara madalyalar ve hediyeler verildi.

Nasıl Yardım Etmeliyiz?

Zelzele felâketzedeleri için yapılacak yardım şekilleri etrafında okuyucularımızdan aldığımız mektuplardan bir kaçını da bugün neşrediyoruz:

Okuyucularımızdan İ. Hayrinin fikri:

«Bütün sinema, tiyatro vesair eğlence yerlerinde duhuliye biletlerine muayyen bir miktar, meselâ beş kuruş yardım zammı yapılabilir ve bu para ile iyi bir yardım varidatı temin edilebilir.»

●

Çakıcı imzasile mektup gönderen bir okuyucumuz da, esas itibarile ayni teklifi yapmakta ve bütün sinema ve tiyatro vesair eğlence yerlerinin birer günlük hasılatlarını felâketzedeler için terketmelerini istemektedir.

●

Bir askeri mütekait okuyucumuz da, İstanbulda ekmeklere yapılacak bir kuruşluk zam ile felâketzedeler için her gün 3325 lira toplanabileceğini ve bu suretle bir ayda 99750 ve bir senede de 1 milyon 213 bin 625 lira temin edilebileceğini bildirmekte ve bunun için ekmeklere birer kuruş yardım zammı yapılmasını teklif etmektedir.

600,000 Liralık Büyük İkramiyeyi 11,325 Numaralı Bilet Kazandı

Millî piyangonun dün akşam çekilen yılbaşı keşidesinde kazanan numaraları sıraya konmuş olarak ve tam listesi halinde aşağıda bulacaksınız:

600,000 lirayı kazanan No.
11325

300,000 lira kazanan No.
28226

200,000 lira kazanan No.
12922

100,000 lira kazanan No.
30725

50,000 lira kazanan No. lar:
11711 35847

30,000 lira kazanan No. lar:
15119 24786 31602 35339

20,000 lira kazanan No. lar:

7734	9102	13254	15138	22959
24503	29563	33484	37334	38900

10.000 lira kazanan No. lar:

1144	1197	3103	5258	5266
5403	7501	12608	14021	14040
14098	21224	26322	30432	31193
33061	35273	35627	36758	

5,000 lira kazanan No. lar:

262	588	3414	3956	5456
6006	6492	7492	7848	8287
8613	9060	9385	10234	11211
13243	14104	14546	17167	18125
18767	19526	20357	21467	21768
22496	23700	24649	24817	24880
26266	28934	30379	31406	34585
35196	36180	37156	37644	38267

2,000 lira kazanan No. lar:

521	1012	1269	1329	1440
4464	4878	5249	5348	6262
6745	7766	8145	9997	10084
10335	10732	11079	11241	11390
12308	12743	13024	14766	15262
16274	17187	19053	19147	20402
22657	23239	23675	24132	24935
25083	25536	26302	26553	27378
27918	28207	28841	29058	29494
30256	30349	30661	31132	31524
31684	32094	32441	32870	36157
36176	37435	37548	38668	39793

1.000 lira kazanan No. lar:

146	290	426	502	611
909	1104	1270	1548	2144
2317	2403	2542	2590	2615
2661	2894	3012	3017	3115
3144	3406	3535	3757	4201
4394	4842	4970	5101	5350
5736	5895	5903	5954	6025
6511	6624	6664	6764	6774
6803	6903	7164	7241	7363
7583	7650	7787	8023	8099
8157	8277	8808	8911	9337
9453	9600	9788	10068	10142
10244	10481	10506	10650	10979
10995	11231	11486	11590	11672
11713	11983	12076	12126	12155
12479	12482	12518	12596	12611
12648	12692	13040	13616	13644
13724	13751	13796	13951	13980
14019	14061	14102	14162	14241
14344	14420	14496	14517	14566
14793	14984	14996	15016	15338
15539	15699	16138	16284	16478
17033	17680	17774	17883	17906
17939	18409	18649	18709	18914
19577	19645	19789	19793	20054
20373	20495	20755	20761	20821
21167	21266	21336	21524	21607
21751	21777	21908	22038	22193
22663	22824	22929	22942	23143
23207	23236	23255	23284	23401
23569	23611	23687	23713	23738
23874	23958	24036	24039	24048
24085	24205	24499	24517	24606
24642	24905	25293	25606	25740
25816	25900	25914	26073	26160
26234	26267	26416	26538	27212
27439	27522	27698	27769	27906
28054	28234	28263	28331	28344
28852	29125	29133	29180	29288
29473	29481	29701	29907	29918
30025	30326	30615	30870	30881
31066	31197	31394	31598	31631
31727	31811	32045	32311	32385
32647	32775	32798	32954	33249
33589	33915	34064	34262	34486
34604	34934	35058	35164	35472
35502	35670	35675	36091	36138
36604	36749	36769	36986	37091
37209	37252	37270	37467	37497
37742	37761	38286	38349	38626
38666	38865	38994	39007	39412
39425	39430	39626	39961	39999

Sonu 5 ve 6 ile nihayet bulan bütün biletler 50 şer lira amorti alacaklardır.

ANKARA RADYOSU

Türkiye Radyodifüzyon Postaları
Türkiye Radyosu Ankara Radyosu

Dalga Uzunluğu

	1648 m.	182 Kc	120 K
T. A. P.	31.7 m.	9465 Kc	20 K

Pazartesi, 1. 1. 10

12.30 Program ve Memleket saat ayarı, 12.35 Ajans ve Meteoroloji haberleri, 12.50 Türk Müziği (Pl.), 13 - 14 Müzik: Karışık hafif müzik (Pl.),

18.00 Program ve Memleket saat ayarı, 18.05 Müzik: Radyo Orkestrası, 18.40 Konuşma (Fuzuli hakkında), 18. Serbest saat, 19.10 Memleket saat ayarı, Ajans ve Meteoroloji haberleri 19.30 Türk müziği: Kadın geçit konseri. ...lanlar: Vecihe, Reşat Erer, Cevdet ...ın, Kemal Niyazi Seyhun, İzzettin Ök...

20.15 Konuşma, 20.30 Türk Müziği: Fasıl heyeti, 21.15 Müzik: ...k orkestra (Şef: Necip Aşkın), 1 — ...rer: Eşkıya operetinden Potpuri, 2 — ...trauss: Şarap, kadın, ve şarkı (Va... 3 — Paul Lincke: Fantan (Enterme... 4 — Walter Noack: Romantik Uve... 5 — Johann Strauss: Güzel ilkbahar (V... 22.15 Memleket saat ayarı, Ajans ...leri; Ziraat Esham - Tahvilât, Kambiyo Nukut Borsası (Fiyat), 22.30 Müzik: Bir Senfoni (Pl.), 23.00 Müzik: Cazband (Pl.), 23.25 - 23.30 Yarınki prigram ve ...nış.

Elîm Bir ...ıya

Eski Harbiye Nazırı General Ziya Kutnak Vefat Etti

Osmanlı devletinin ... Harbiye Nazırı olan general ... Kutnak'ın dün gece 10.30 da 70 ...nda olarak vefat ettiğini teessürle ...ber veririz. General Ziya, millî ...adele esnasında Kuvayimilliye... ...yük hizmetler etmiş bir vatanperver olduğu için İstiklâl madalyasını ...hili idi. Hicaz valisi müşir Osman ...aşanın oğlu ve tercüman Münir ...nın damadı olan merhum, bütün ...atında hüsnü ahlâkile, nezaket... ...emayüz etmişti.

Erkânı harplik tahsilini bitirdikten sonra muhtelif askeri vazifeler deruhte etmiş, Sıvas ...ncu kolordu kumandanlığında ...teakiben erkânı harp reisi sıfatile ...hde bulunmuştur. Liva olarak ...üd olmuştur. Son vazifesi olan H... ...e nazırlığından evvel Nafia ve ...iye nazırlıkları vekâletini ifa ...di.

General Ziya Kutnak muharrir arkadaşımız Osman ...r Kutnak'ın pederidir. Elemdide... ...sine taziyet ederiz.

Cenazesi yarınki günü Şehzadebaşında Mahmud ...eşmesi sokağındaki 20 numaralı evinden saat 11,30 da kaldırılarak namazı Beyazıt camiinde kılınacak...

Tüberküloz Cemiyeti Toplantısı

Tüberküloz Cemiyetinin ...inci senesinin ilk toplantısını 3 ik...ınun çarşamba günü saat altı buçukta Cağaloğlunda Etıbba odası salonunda ...caktır.

TİYATROLAR

Şehir Tiyatrosu

Komedi Kısmı İstiklâl caddesinde
Bu akşam saat 20.30 da
● İ K İ Z L E R ●

Halk Opereti

Bugün matine 16 da
Zozo Dalmasla (Beyoğlu Çiçeği)
Büyük Operet

1940 senesinin ilk süper filmi
Fransız sanayiinin zafer tacı
YIKILAN MABET
EDWİGE FEUİLLERE 'in
yarattığı en büyük aşk romanı
Pek Yakında **LÂLE** Sinemasında

LORETTA YOUNG WARNER BAXTER
ZORLA GÜZELLİK OLMAZ
FİLMİNDE
ÇARŞAMBA AKŞAMI **M E L E K'te**

B E B E K

YAZAN: **AKA GÜNDÜZ** — **No. 42**

"Benim Velinimetim Efendim Hazretleri,

(Bebek Abla ile Idil Hanım bu eve gelince evimizin düzeni, rahatı kaçtı. Siz bana babalık ettiniz. Ne yapayım? Allah herkese bir kısmet vermiş. Ben de Uzunçarşılı Mustafa Efendinin oğluna kısmet imişim. Sizden hiç bir hak hukuk istemiyorum. Beni soracak, arayacak olursanız Uzunçarşının Mercan tarafından sağdaki üçüncü dükkânda Mustafa Efendiden sorunuz. Çok iyiliğinizi gördüğümüz için siz daima ahret babalığımız kalacaksınız. Ben Mustafa Efendinin evindeyim. Bu perşembe nikâhımız kıyılacak, annem çok utandığı için size söylemedi, bu mektubu yazıyoruz. Size son sözümüz şudur ki, Idil Hanımdan sakınınız. Bebek Ablayı bir daha evlendirecek olursanız tenbih ediniz, kocasını yine aldatmasın. Yazık oldu Behzat Efendiye! Bunun en iyi çıkar yolu Bebek Ablayı siz alınız! O veremden kurtulursa güzelleşeceğe benziyor. Bize ettiğiniz iyilikleri mezarlarımıza kadar unutmıyacağız. Bebek Ablanın yerine bana sorsaydınız, acaba ben size "varmam!,, mı diyecektim? Ne yapalım, dünya böyle? Yalnız şurasını söylemeği de vicdan borcu bilirim ki, Bebek Abladan bir çocuğunuz olursa çok dikkat ediniz. ...metli Behzat Efendiye yaptığı gibi size de boğ-

... bu mektubu iki üç defa okudu. ... ne kızdı. Hatta gülümsedi bile.

...ım! Senin hiç ... yok. Bütün ... cemiyet ve ... meselesi. ... buna da bir ... zafer yo-

lu açarsa o zaman mesele kalmaz.

Ferah: Tuhaf şey! Içinde bir ferah bile hissetmişti. Başından bir çift yük kalktığı için mi? Hayır! Bu geri zihniyetlerin taşıdığı bin bir ihtimal için...

Bu zihniyet bir gün kalkar:

— Altmışlık doktor Ferhat, on sekizlik bir masum kızın ırzına geçti! Diyebilirdi.

Sebep? Sebep yok? Yahut sebep basit: Kimsesiz kızı, biraz dünyalığı olan tanınmış bir doktor Ferhada nikâhlamak...

Bilirler ki o yaşta bir akıllı adam bu yaşta bir iptidaî kızı almaz. Zorla aldırmak ta mümkün değil. Yolu açık ve kolay: Iftira!

Tanınmış bir doktor böyle bir iftiradan kurtulmak için nikâhı birinci kurtuluş çaresi bulacak.

Yalnız bu kadar mı? Bakkalın çırağına şişirtip (Doktor Beyden gebe kalmış!) denilmesi o kadar zor bir şey mi? Hepsi için ne kadar çok misal gösterilebilir. Doktor Ferhat işte bunun için derin bir ferah duymuştu. Ne kızda, ne anasında hiçbir suç bulmu-

yor... du. Onlar da kendi mantıkları bakımından haklı idil... er. Onlara teşekkür bile etmeliydi ki, doğru dürüst ... çekilip gitmişlerdi.

Şimdi bütün iş; Reşat Nuri metodunca bir ruhi reaks... iyon yapıp Bebeği kurtarmakta düğümleniyordu.

B... ebeğin odasına girdikleri zaman Şahver teyze yaland... en çıkıştı:

— ... Ne oluyorsun Bebeğim! Ben de senin yaşında iken sev... gili efendimi kara topraklara gömdüm. Bak hâlâ yaş... ıyorum. Yürek her şeye tahammül eder. Babacığın s... ağ olsun! Arslan babacığın!

Idil Abla da titizlenmiye başladı:

— S... en bana korku veriyorsun Bebek? Neden mi? Ya b... en de bir gün evlenirsem? Kırk yıl Idil Abla kalacak ... değilim ya.. Ya evlendikten sonra kocam ölürse? Rica ederim Bebek sus! Mademki baban yanında.. Böyle b... ir babası olan hiçbir zaman kimsesiz sayılmaz.

— Ne diyors... unuz? Behzat benim her şeyimdi. O bana babamı bulacaktı.

— Iyi ya, bulmadı mı?

— Baksana, karşında duruyor.

— Kim? Doktor mu? O benim babam değil, babamdan üstün bir şeyim.

— Tamam.

— Fakat bu, babamı buldum demek midir?

— Deli kız! Güzel kız! Baban bu!

— Bana inanmıyor musun? Bu doktor Ferhat annenin aradığı, Zümrütmisalin hıçkırdığı Ferhattır! Babandır! Oz baban!

— Ne bakıyorsun kızım? B... inan!

— Inanamıyorum!

— Sana papağanı getirdim. ...nnenin fotoğraflarını göstereceğim. El yazıla... ...tacağım. Sevdimaliy... anlatacağım. Şişko Te... söyleyeceğim.

— Şişko! Şişko! Evet. Te... ...ep böyle söylerdi, babam ona (Şişko kız) d...

— Sana, annenin sağ elinin ...cü parmağının son boğumundaki mor lekeden ...vereceğim! Sana, annenin çenesi solundak... ...ft kahve rengi benden soracağım! Senin k... solundaki üzüm kadar koca ben küçüldü mü? ...r mu? Sol ayağının son parmağı dördüncü... ...ğının üstünden indi mi?

— Ensenizdeki et benin... ...k isterim.

— Bak, işte, yerinde d...

Üç beş baş biribirine ..., sekiz on kol biribirini kucakladı. Sessis, s... ...r ağlama başladı.

— BİT...

K. Ankara - 1939

1 Sonkânun 940

TAN

ABONE BEDELİ

Türkiye		Ecnebi
14[illegible] Kr.	1 Sene	2800 Kr.
7[illegible] "	6 Ay	1500 "
4[illegible] "	3 Ay	800 "
15[illegible] "	1 Ay	300 "

Mil[illegible]lerarası posta ittihadına dahil olm[illegible]an memleketler için abone bed[illegible] müddet surasiyle 30, 16, 9, 3,5 [illegible]adır. Abone bedeli peşindir. Adr[illegible] değiştirmek 25 kuruştur. Cev[illegible] için mektuplara 10 kuruşluk pul [illegible]vesi lâzımdır.

BİTARAFLAR (Ecnebi karikatürü)

Yılbaşının Tarihi

Yazan: A. Hilmi Ö. Bu[illegible]da

Hıristiyanların itikadına göre, İsa, 1940 yıl önce bugün doğmuş, günahkâr beşeriyeti kurtarmak, türlü türlü ıstıraplarını dindirmek için kendisini takdir etmiyen mu[illegible] bir muhit içinde kısa süren bir mücadeleden sonra, halkın tezyif ve tahkirleri arasında çarmıhta can vermiştir. Fakat ölümünden üç gün sonra dirilmiş, kendisini korkak bir kaç taraftaranına gösterdikten sonra, göklere çıkmıştır.

Beşeriyete ne kadar yüksek bir ideal getirdiğini, çok sonra anlayan müminleri, onun doğumunu, hattâ, dünya tarihine başlangıç tutmuşlar, doğduğu, tekrar dirildiği günü, sevinçle, neşe ile kutlulamışlar, ölümüne ise ağlamışlar, matem tutmuşlardır.

Fakat hâdiselere daha yakından bakılınca, bir taraftan sevinçli, diğer taraftan feci görünen bu manzara, derhal ve tamamile değişiyor: Bir kere doğumu ve ölümü tarihi üzerinde incillerin ve en eski hıristiyan müelliflerinin verdikleri tarihler biribirlerini tutmuyorlar.

Yılbaşı ile İsa arasında da hiçbir münasebet görünmüyor. Çünkü yılbaşı, hıristiyanlığın bir icadı değil, bilâkis hıristiyanlığa kendisini zorla kabul ettirmiş olan, beşeriyet kadar eski bir halk bayramıdır. Yılbaşı, mevsimler, hususile il ve sonbahar ekin ve biçin zamanları, bugün dahi bütün dünyada, tabiatin umumî zevk ve neşeye, bayramlara vesile olduğu devirlerdir. Tabiatin, nebatat hayatının vakit vakit, fakat muntazam bir sıraya göre, biribirini takip ederek ölüp dirilmesi, yani sonbahar ve kış ölü mevsimlerine mukabil, ilkbahar ve yazın nebatat, hayvanat, cemiyetlerin umumî hayatını diriltmesi, maşerî tasavvurlarda zevk ve neşe, bundan doğan türlü türlü sefahatler yahut kederler ve matemler yaratmıştır. Halkın vicdanında yerleşmiş olan bu bayramları menedemiyen hıristiyanlık, bunları İsaya, yahut Azizlerin hatıralarına bağlayarak kabul etmiye mecbur olmuştur. Böylece birincikânun sonundan nisan başına kadar biribirini takip eden müşrik Romanın Saturnab, Calende, Lupercale, Liberalia bayramları, hıristiyanlıkta İsanın doğduğu tarihten paskalyaya kadar giden St. Etienne, St. Jean, St. İnnocents, St. Sylvestre, yılbaşı, karnaval, perhiz, paskalya.. yortuları olmuştur. Bu halk bayramları ise yalnız Romalılara munhasır değildir. Bütün milletlerin böyle bayramları, yahut bu bayram - günkü iptidaî milletler ile, medenî milletler birleşiyorlar.

Yukarda adlarını söylediğim halk bayramları arasında bir tanesinin, burada ileri sürmek istediğim iddia ile sıkı bir münasebeti vardır: Karnaval, yani maskaralık bayramı. Herkesin bildiği gibi, bu münasebetle kıyafet değiştirilerek türlü türlü maskaralıklar, gülünç resmi geçitler yapılır. Avrupanın hemen bütün şehirlerinde, insan, dev, hayvanları temsil eden cesim mankenleri, gülünç kıyafetlere girmiş kafileler takip ederek, sokak sokak dolaştırmaktadırlar. Hemen her şehrin böyle bir «babalık» yahut «koca karısı» vardır. Karnaval bittikten sonra, bu mankenler parçalanır, yakılır, yahut suya atılır.

Bundan başka karnaval münasebetile yapılan eğlenceler arasında, karnaval kralları seçilir, taç giydirilir. Ellerine kamıştan âsalar verilir. Krallık elbiseleri giydirilerek tahta oturtulur. Sonra tuhaflıklar, maskaralıklar arasında muhakeme edilirler. Bugün alay etmek, eğlenmekten başka bir naksdı olmıyan bu muhakemelerin, bazan Fasta olduğu gibi, iki tarafın hiddet, ihtirasa kapılarak facia ile neticelendikleri, yani böyle kralların idam edilmiş olduğu da vardır.

Haddizatında yılbaşına ait bir âdet iken, müşriklikten kurtarmak için, kilisenin hiç olmazsa tarihini değiştirebildiği - bugün 6 İkincikânun - Epiphanie, yortusu münasebetile; «Kralların Krallığı günü» de, karnaval krallığı tertibindendir. O gün içerisine bir bakla yahut küçük bir bebek saklanmış olan bir çörek paylaşılarak «krallar kura ile çekilir». Taliine bu bakla veya bebek düşen kimse, bir gece için kral olur. Kendisine evvelâ kraliçe seçen bu zatin verdiği en gülünç, en garip emirler derhal yapılır. Her hareketi câlî bir hürmet, yahut sahte bir itaatle taklit edilir.

Musevilerin, Sumerlerden almış oldukları Purim [Asur dilinde, kura, tali, demektir] adı verilen yılbaşı bayramında ise Musanın şiddetli emirlerine rağmen, kadınlar, erkekler kıyafetlerini değiştirirler. Yerler, içerler, eğlenirler, her türlü sefahatlere dalarlar. Yılbaşı bayramında zevk ve neşeye, eğlenceye yardım eden her şey mubah sayılır. Bundan başka Aman adını verdikleri bir resmi haçta yakarlar, yahut başka türlü mahvederlerdi. Hıristiyanlığın en aziz hatırası olan İsanın çarmıha gerilmesini hatırlatarak kalpleri yaraladığından, bu âdetin menedilmesi için, Milâttan sonra 408 yılında, İmparator Honorius ve Theodore, eyalet valilerine emirler vermişlerdir.

Yukarda söylediğim bu garip krallıkların ve bu âdetlerin menşei ve izahını Sümerlilerin, Zakmuk, Zagmuk [Zag, baş, başlangıç; muk, yıl] ve Sakaların yılbaşı bayramlarında buluyoruz. Yılbaşında yapılan ve beş gün süren bu bayramda, cemiyet nizamı temelinden değişiyordu: Efendiler, patronlar, hizmetçi, köleler, işçiler ise efendi oluyorlardı. Efendilerine emrediyorlar, her türlü emirleri derhal yapılıyordu. Bundan başka o yıl içinde suç işlemiş bir caniye kral elbisesi giydirilerek, sarayda kralın tahtına çıkarılıyor, saray ve kralın haremi onun emrine bırakılıyor. Bu katilin verdiği en çılgın emirler, tıpkı kralın iradeleri imiş gibi, icra olunuyordu. Bir günlük beylik beyliktir, diyen bu câni, kendisini zevk ve sefahate vererek, aklına gelen her şeyi yapardı. Fakat bayram bittikten sonra, tahtından indiriliyor, evvelâ üzerinden krallık elbisesi çıkarıldıktan sonra kırbaçlanıyor, asılıyor, yahut çarmıha geriliyordu.

İncillerde hikâye edildiği şekilde İsanın ölümile, şimdi anlattığım Sakalar bayramı arasında pek yakından benzerlikler vardır. Mata, İncilinde bu vaka şöyle anlatılmıştır:

"... O zaman Pilatus, Barrobas (= babanın oğlu) [illegible]

LOKMAN HEKİMİN ÖĞÜTLERİ

Baylara da Mısır Püskülü

Mısır püskülü de kocakarı ilâçlarından gibi görünürse de onun eski hekimlikte - ada çayı gibi - efsanesi bulunmadığı gibi ilâç olarak şöhretini yeni zamanlarda almıştır. Vakıa on yedinci asrın sonunda bir hekim mısır buğdayının hem iştah açtığını hem de idrar arttırdığını, böbrek sancılarına iyi geldiğini, bir de kanın acılığını giderdiğini haber vermisse de - o zamanlarda kanda acılığın mânâsı pek iyi anlaşılamadığından - mısır buğdayının hassalarına kulak asan olmamış, hele onun püskülleri hiç hatıra gelmemişti.

Sonradan, 1879 yılında bir hekim mısır püskülünün böbreklerde hasıl olan kum sancılarında iyi geldiğini söylediği vakitte de onun kumları erittiğine değil, sancıyı uyusturduğuna inanılmıştı. Halbuki daha sonra yapılan tetkiklerden mısır püskülünün idrarı haylice arttırdığı, 24 saat içinde [illegible] dört misline çıkardığı anlaşılmıştır.

İdrarı arttırmanın da erkekler için faydası ehemmiyetlidir. Böbreklerde sancı yapan kumları eritmekte faydası - bu hastalık herkesde bulunmadığı için - bir tarafa bırakılsa bile, pek çok delikanlıların tutuldukları gençlik hastalığının idrar yollarında bıraktığı müzmin iltihap yaslılıkta hatıra getirilince mısır püskülünün faydası meydana çıkar. Onun eyi tesiri mesane tarafından gelen ağrıları yahut ağırlığı hafifletmektir. Bu alâmetler de en ziyade kara kış mevsimin de belirdiğinden mısır püskülü tam da bu mevsimde rağbet edilmeğe değer bir ilâç demektir.

İki yıl oluyor, genç bir hekimin tabiî hocasının ilhamı üzerine - mısır püskülü üzerinde yaptığı kimya tetkikleri mısır püskülünün mü[illegible] faydasını daha göstermiş[illegible]li nisbette potasyom madeni vardır. İdrarı arttırması da, şüphesiz, bu maden sayesindedir. Çünkü vücudumuzda, tuzun terkibine giren sodyam ile potasyom birbirinin aksine tesir ederken bunlardan biri fazla olunca fazlası vücut için bir zehirdir. Vücudun selâmeti için ikisinin muvazene halinde bulunması lâzımdır. Yemeklerimizde tuzu lüzumundan fazlaca yediğimiz de şüphesizdir. Tuz vücut içinde lüzumundan fazla olunca şurada burada su toplayarak şişkinlik hasıl eder. Mısır püskülündeki potasyom öteki madenin aksine tesir ettiğinden vücude girince fazla tuzun topladığı, şişleri indirir, suyu sürükleyerek idrarı arttırır. Bundan dolayı mısır püskülü - mesanenin müzmin iltihabına faydalı olduktan başka - kalbin yahut böbreklerin yorgunluğundan şurada burada hasıl olmuş şişlere de iyi gelir.

Eski hekimin kandaki acılık dediği şeyin de manâsı bu suretle meydana çıkar. Şimdi biz o acılığa eksilik diyoruz. Tuz - terk[illegible]deki klordan dolayı - kandaki fazla e[illegible]liği gidermeğe yetişmez, bu işi potasyom daha iyi görür. Demek ki mısır püskülü kanda daima muhafaza edilmesi lüzumlu hafif alkolen hali temin etmeğe de yarar.

Mısır püskülünün bir faydası da - belki - mısır buğdayında bulunan E vitamininden gelir. Bu vitaminin kısırlığa karşı geldiğini bilirsiniz. Vakıa mısır buğdayının tanelerinde bulunduğu iyice bilinen bu vitaminin mısır püskülünde de bulunduğundan henüz bir haber çıkmamışsa da, vitaminlerin de birer kimya maddesi oldukları birer birer anlaşıldığından, mısır buğdayının tanelerinde bulunan bu mad[illegible]

GÜNÜN MESELELERİ

Yardım Ve Tedbirler

Yazan: Falih Rıfkı ATAY

B[illegible]k facia, içeride ve dışarıda, d[illegible]n bir ıstırap hissi uyandırdığı kad[illegible] zelzele kurbanlarının imdadına [illegible]mağı âdetâ bir ahlâk zarureti hal[illegible] getirmiştir. Dün, Kızılay şubeleri[illegible] kapıları önünde vatandaşlar n[illegible]et bekliyorlardı. Daha sabahleyin Balkan komşularımızdan ikisinin [illegible]kit ve eşya yardımı için Kızılaya [illegible]üracaat ettiklerini haber almıştık. Amerikan Kızılsalibi ilk yardım [illegible]rak 5000 dolar gödermiş ve daha [illegible] gibi muavenetlerde bulunabileceği[illegible] sormuştur. Hepsine derin teşek[illegible]ürlerimizi bildirmek isteriz.

Erzinc[illegible] gibi merkezlermiz hakkında da[illegible]nüz malûmatımız tam değildir. H[illegible] dakika felâketin derecesini göst[illegible]n yeni bir havadis alıyoruz. İki [illegible]kimimiz bütün aile fertleriyle ölm[illegible]lerdir. Demiryol memurlarından [illegible] ikisi 35 kişilik çoluk çocuklariyl[illegible] kurbanlar arasındadır. Diğer halkı[illegible]eye uğradıklarını bir tasavvur ed[illegible]iz. Ya uzak merkezler? Ya köyle[illegible] Bir çoğunun yollarını karlar ka[illegible]mıştır. Hükûmet memurları, her t[illegible]ü müşkülâtı yenerek, vaziyeti yerinde tahkık etmek için uğraşmak[illegible]ırlar. Her tahkik, bizim şimdiye k[illegible]ar bildiğimiz harabe ve kurban ye[illegible]nunu kabartmaktadır.

Ne yapa[illegible]ğız?

Evvelâ [illegible]ızılay kasalarına para ve anbarların[illegible] eşya yığmak; kışın oldukları ye[illegible]rde barındırılmak imkânı olmıyan[illegible]ı başka taraflara nakletmek; yara[illegible]ve hasta olanları kurtarmak: Hülâ[illegible] ölmüş olanların sayısını arttırmam[illegible] için elimizden geleni yapmak ve [illegible]iç kimseyi aç, açıkta ve çıplak bıra[illegible]amak!

Ondan s[illegible]ra, nüfus dağılmasına meydan ve[illegible]remek için, tahribat sahalarına m[illegible]endis yollıyarak inşa ihtiyaçlarını [illegible]adiden tesbit etmek; kış mühletinde [illegible] istifade ederek imar plânlarını, [illegible] olmazsa ana çizgiler halinde yap[illegible]ak, ve mevsim müsaade ettiği günd[illegible] itibaren meskenlerin, [illegible] binaların hemen inşasına başlamak! [illegible] karanlığ[illegible] ki bugünkü harabelerin [illegible]murelerinde, gelecek kış yeni ma[illegible]k saldığını görelim.

Mühe[illegible]rimiz zelzeleye karşı bazı inşa[illegible] tetkusiyetlerini dahi şimdiden [illegible]melidirler. Erzincanda meselâ y[illegible]tasyon binası çatlamışsa da yık[illegible]çindekileri öldürmemiştir. Yeni[illegible]lar, herhangi böyle afetler ka[illegible]da can kaybını asgariye indire[illegible]nnî şartları haiz olmalıdır.

Hülâsa[illegible] için ölümden kurtulmuş ola[illegible] süratle barındırmak, giydirme[illegible]rmek ve milletin yüksek şefka[illegible]eselli etmek! Yaz için nüfusu b[illegible]kları yerlerde tesbit edecek, is[illegible]ve diğer sanatlarında devam et[illegible] inşa tedbirleri almak ve yeni [illegible]erin projelerini Türk mühendis ve m[illegible]arlarına bahar mevsiminden evve[illegible]azırlatmak!

Bunları başa[illegible]ak kolay değildir: Türk milletinin[illegible] insan kalbi ve yüksek enerjisi, fe[illegible]ete karşı her türlü esaslı tedbirleri [illegible]ratle almakta olan hükûmetimizin [illegible]mert ve âlicenap bir yardımcısı o[illegible]alıdır.

Yazıkınık Yangın

Mucur (TAN) - Yazıkınık köyünde, Osmanın sa[illegible]ığından gece yarısı yangın ç[illegible]r. Samanlık ve bir oda yand[illegible]sonra söndürülmüştür.

Zonguldak v[illegible]ğli Limanları

Zonguldak (TAN) - Limanımızla Ereğli limanının inşasına filen [illegible]

Halis Bıyıktay Ve M. Turhan Tan

Ne garip tesadüf!.. Erzincanın yıkılma ve yerle bir olmasından 32 saat önce oranın kahraman bir çocuğu da kendini toprağa verdi. Bir gün evvel iyileştiğini söyliyen Korgeneral Halis Bıyıktay — sanki, istiklâli ve şerefi için her köşesinde kahramanca dövüstüğü, Türk yurdunun ve Türk milletinin yakın ıstırabını sezmiş gibi — ertesi günü hayata veda etti. Şimdi o, ve Erzincan ölüleri, her zerresi ayni asîl kanın cevheriyle yuğrulmuş olan, vatan toprağı altında birleşmiş bulunuyorlar.

İstiklâl Harbimizin en buhranlı, en çetin günleri ve — son taarruz müstesna — bütün safhaları içinde Ömer Halis (Bey) le yanyana, diz dize çalıştım. Onun uykusuz geçen gecelerini, elinde harita ile sabahı bekleyişlerini paylastım (1). İki tarafı ve gerileri sarılmış (Tümen) imize vazifesini sonuna kadar yaptırmak için gösterdiği celâdeti, şahsî kahramanlığını her gün biraz daha artan hayranlıkla muhtelif yerlerde, muhtelif zamanlarda seyrettim. Ondan çok şey aldım, çok şey öğrendim. "Tarih seven Celâle,, ibaresinin altına koyduğu imzasile bana hediye ettiği tarih kitabı; benim tarih merakımı en çok tahrik eden âmil oldu.

Üst makamlar, büyük taarruzdan biraz önce, beni — daha verimli olacağımı tahmin ettikleri — başka bir vazifeye aldıkları zaman, bana küsmüş, bir hafta dargın durmuş; binek hayvanımı beraber vermemeyi düşünmüştü. Sanki, ben ona; yaklaşan büyük taarruza kendisile beraber girmemek için, oyun bozanlık ediyormuşum gibi... Bir hafta sonra, o bana hak verdi; ben de onun, en büyük imtihan günlerine henüz tecrübe etmeğe fırsat bulamadığı başka bir arkadaşla girmek istememesindeki, haklı düşüncesini yerinde buldum. Fakat emir emirdi, ayrıldık.

Büyük taarruzda o, (Tümen) i ile Belentepeyi aldı; Tınaztepenin gerilerine taarruz etti ve bu tepenin tamamının da ele geçmesini kolaylaştırdı. 4 gün sonra Adatepeler mıntakasından Dumlupınara doğru çekilmek istiyen mukabil taraf kuvvetlerini, kendi şahsî teşebbüsile, önledi; imha çemberini tamamladı.

1935 de — İstanbul komutanı iken — ne soyadı alacağını sormuştum. "Köksal,, ı düşünüyormuş, fakat, karargâhından bir başka subay almış olduğu için, vaz geçtiğini söyledi idi. "Belen,, almasını teklif ettim; mahçup ve mütevazı tebessümünün asîl sükûtile cevap vermekle iktifa etti. Nihayet "Bıyıktay,, a karar vermiş olduğunu, sonra öğrendim. Esasen Erzincanın Bıyıklıoğulları ailesindendi.

Türk ordusu ve memleket, Korgeneral Ömer Halis Bıyıktay'ın şahsında, büyük bir varlık kaybetti. Millet sağ olsun.

★

M. Turhan Tan'ın Ölümü

Onunla ayni gazetenin muhtelif sütunlarında kâh yanyana, kâh ayrı sayfalarda, yazı yazmış olmak zevkini tatmış olanlardanım.

Kendisile ilk defa görüsmeme saik olan vesile, Yıldırım Beyazıt ile Timurlenk'in Ankara meydan muharebesi hakkında yazdığım bir seri makaleydi. O yazılarımda, İstanbul komutanı Korgeneral Ömer Halis Bıyıktay'ın, bu muharebe hakkındaki kıymetli eserinden bahsetmiş ve bazı iktibaslar yapmıştım. Matbaaya uğradığım zaman büyük üstat, bu eserleri nereden bulabileceğini sormak üzere, yanıma gelmiş ve bana mutat nezaketi ve tevazuu ile "üstat,, diye hitap cömertliğinde bulunmuştu. Bu tanısma vesilesi, kendisinin (Timurlenk) isimli kitabının bir nüshasını bana — taltifkâr el yazısı altındaki imzasile — hediye etmesile neticelenmisti. Onun bilgisine, nezaket ve asaletine her vesilede hayran kalmıştım.

Tesadüflerin ne garip tecellisi ki, beni onunla tanısmak zevkine eriştiren Ömer Halis Bıyıktay'ın ismini bugün onun ismile bir arada, her ikisine de yana yana, ayni sütunda vadediyorum!..

Türk tarihi, Türk edebiyatı, ve Türk irfanı, M Turhan Tan ile büyük bir zıyaa uğradı Türk matbuatının, "TAN,, ın ve onun karilerinin büyük kederini paylaşmak için lime aldığım kalemi k[illegible]rli sükû[illegible] te terkediyorum.

[illegible]uğu

(1) Sakaryad[illegible] Duatepeye taarruz [illegible]etin[illegible]ğimiz gün, son beş günlük uykumuzu [illegible]disile birlikte hesaplamış; ancak beş buçuk saat bulabilmiştik. Onun yatağı bir battaniye, yastığı kendi kolu; benim yatağım hayvanımın çulu, yastığım da, ortası hafifçe bel vermiş, bir taştı. Üstümüzün yorganı ve tavanı ise semanın nâmütenahi yüksekliklteki kubbesiydi. Bir tek akı bulunmıyan siyah, parlak sakalı [illegible]

Arabistanda
Tanıdığım Tipler

Yazan: KANDEMİR. No. 23

Mister Filbi ve Dr. Şemsi

"Aman, dedik, yarın ekspres var. Dahilek kaçırma onu.. Çoluğumuz çocuğumuz sana dua ediyor ya bey!„ ve Ankaradaki büyüklere verilmek üzere ipekli hamam takımları, Şam kumaşları, işlemeli maşlâhlar, pırlantalı hançerler, Halep işi altın bilezikler, muz hevenkleri.. Hulâsa biribirimizle rekabet edercesine hediye paketleri hazırladık. Bu zahmeti bizim için ihtiyar ettiğinden dolayı da yol masrafını bir zarfa koyup takdim etmeyi unutmadık elbette.. Ertesi günü de kendisini bir güzel uğurladık..

— Gidiş o gidiş değil mi?

— Malûm değil ya bey.. Henüz bir haber, bir cevap alamadık...

— Heyhat, siz de o korkunç adamın ağına düşmüş bedbahtlarsınız dedim ve hemen o gün Tarablusşamı terkettim.

Fakat Beyrutta, gittiğim diğer yerlerde bu adamın şerrinden kurtulabildim, rahat mı ettim sanıyorsunuz?

Biri gelir İstanbul gazetelerinden birine abone olduğu halde gazete gelmediğinden şikâyet eder. Sararım:

— Parasını gönderdiniz mi, hangi vasıta ile?

— Vasıta o!

Biri gelir; Türkiye Devlet Denizyolları idaresinin Beyrut ve Tarablusşam acenteliklerini almak için muteber bir zat delâletiyle hayli para da harcıyarak teşebbüsatta bulunduğu halde bir cevap alamayışının sebebini sorar.

Tahkik ederim; bu "muteber zat„ o!

Biri gelir; "ben aslen Türkiyeliyim, fakat hayli zaman evvel oradan çıktığım için şimdi beyannameye tâbiim. Gelgelelim memlekette akraba ve dostların kimi ölmüş, kimi yerlerini değiştirmiş olduğu için dönemiyorum. Son defa bir hayır sahibi araya girdi. İcap eden masrafları ödedik. Lâkin hâlâ bir netice çıkmadı, neden acaba?„ der. Araştırırım:

Bu "hayır sahibi„ o

Hulâsa, her işin içinde o, her taşın altında o!

Fakat, o bu nevi faaliyetle (!) iktifa etse, yine bir dereceye kadar ehvenişer sayabilirdik. Hayır, dahası var.

Geçen sene Filistin kıyamının en alevli günlerinde bu hareketi pek gizli şekilde idare eden büyük Arap komitesine hulûl etmenin yolunu bulan (O) bir Türk muhabiri sıfatile mazhar olduğu iltifat ve itimat sayesinde yavaş yavaş bu komitanın esrarına da vâkıf olmuş ve böylece elde ettiği bütün vesikaları, malûmat ve plânları toptan bir alış verişle götürüp karşı tarafa satmıştır.

Filistin Arap kıyamının reisi Kudüs müftüsü Elhaç Eminülhüseyni'nin yakın adamlarından biri bu iğrenç hâdiseyi bana anlatırken sözlerini şöyle bitirmişti:

— Biz asla gafil avlanmazdık. Bu işte, kahramanlığı, istiklâl aşkı, hürriyet sevgisi ile tanınmış Türk milleti arasında velev bir tek soysuz namert çıkamıyacağına inanışımızın kurbanı olduk. Biz, bir Türk gazetecisinden bunu beklemezdik!

Günlerce uğraşmış, Arap komitası erkânını, bu adamın bir Türk ve bir Türk gazetecisi olmadığına, inandırıncıya kadar akla karayı seçmiştim.

Ancak o, bir lâhza soluk almadan, usanmadan, yorulmadan, yılmadan ve utanmadan faaliyetine devam ediyordu. Civarında bulunup ta elinden kurtulabilen, şerrinden kaçabilen, damına düşmiyen kendini nadir bahtiyarlardan sayıyor, Allahına şükrediyordu.

Bir gün, Beyrutun küçük gazetelerinden birinin sahibi dövüne, dövüne şöyle anlatmıştı:

— Üç aydır, bana gelip gider, ara sıra ufak tefek havadisler getirir, fıkralar yazardı. Bugün anladım ki, bu herif gazeteme soktuğu her satır ile, akla hayale sığmıyacak şekilde şantaj yapmakta imiş

— İyi ki nihayet anlayabilmişsin.. Geçmiş olsun!

Yumruklarını sıkarak bağırdı:

— Anlayan kim, geçmiş olsun kime birader! Ancak biraz evvel davet edildiğim müstantik huzurunda işin farkına varabildim. Yarın da mahkeme huzurunda ne diyeceğimi bilemiyorum!

— Kendisini bul, götür, o hesap versin!

Cebinden o günkü gazetelerden birini çıkardı ve iç sayfadaki şu satırları okudu:

"İstanbul gazeteleri Beyrut muhabiri filân namı diğer filân Fransız âli komiserliğince manda arazisinde ikameti zararlı görülerek hudut harici edilmiştir!„

Oturanlardan biri geniş bir nefes alarak:

— Oh..Kurtulduk! dedi.

Filhakika evet, bir bakımdan kurtulmuştuk. Fakat bu korkunç adamın her bastığı toprakta Türk adının ve Türk gazeteciliğinin şerefi hâlâ tehlikededir!

Mister Filbi ve Doktor Şemsi

Cidde'de minimini bir maymunum vardı. Ara sıra bir yolunu bulur kaçar, komşu bahçeleri altüst eder, peşine takılanları saatlerle koşturur, yorar, sonra gelir karşımda etmedik maskaralık bırakmazdı.

Onu bir gümüş mecidiyeye almıştım. Fakat bu şirin mahlûku kendiliklerinden müzayedeye koyanlar az değildi. En fazla pey süren de meşhur İngiliz müsteşriki, daha doğrusu Lâvrensin biaman düşmanı ve rakibi Mister Filbi idi. Hayvanat bahçesine çevirdiği bahçesinin bir tarafında, kafesler içindeki irili ufaklı ayılara, sırtlanlara, ceylanlara, devekuşlarına ve tavşanlara bakar:

— Hayır, derdi, bunların hiçbiri senin (Lâvrens) kadar güzel değil!

— Neden maymunuma bu adı takıyorsun Filbi? diye sorardım.

Güler ve sigarasını eme eme:

— Çünkü, derdi, o da böyle güzel yüzlü, afacan ve sıcak kanlıydı. Fakat nihayet bir mayınundu.

— Zannetmem..

— Yani maymunun daha mı akıllıdır, demek istiyorsun?

Bu bahis açıldı mı Filbi susmak bilmezdi. Hele viski başında.

Mister Filbinin iddiası şu idi: "İngiliz satvet, azametine sırtını dayayarak, dağlar teşkil eden silâh ve cephane sandıklarının üzerine taht kurup sağına soluna insafsızca, avuç avuç altın serpebilen her adam, aklı, az, zekâsı kıt ta olsa, bilhassa her İngiliz, en az, yine Lâvrensin yaptığını yapabilir, çölü Osmanlı imparatorluğuna karşı ayaklandırabilirdi.„

— O halde Lâvrens hiçbir şey yapmadı mı? Diyenlere, tersler gibi cevap verirdi:

— Şöhretini yaptı. Oturduğu yerde yorulmadan, ayaklarına gelen beklemediği bir şöhret. Bir de çöl nankördür, derler.

Dikkat ederseniz Filbi ile Lâvrens arasında Umumî Harbin iptidasında Arabistan çöllerinde başlamış olan ziddiyet ve rekabetin, bunlardan biri yurduna, öbürü de öteki dünyaya çekilip gittikleri halde, ayni çöllerde hâlâ sürüp durduğunu görürsünüz.

(Devamı var)

Yaralılar Malatya ve Sıvasa Nakledilıyor

(Başı 1 incide)

Yolda Sıvasa giden yaralı trenine rastladık. Maalesef başlarında bir doktor bulundurulamamış olan bu bedbahtlar treninde bazı yaralılar kangren olmuş ve üç çocukla bir kadın ölmüştür.

Şimdi Kemahta Reisicümhurun avdetine muntazırız. Cümhurreisimiz Kemahtan geçerlerken, halkı dinlemiş ve malûmat almışlar ve:

"— Kemahta aldığım malûmat beni biraz teselli etti" demişlerdir.

Hakikaten Kemah hakkındaki felâket haberleri çok mübalâğalıdır. Aldığım resmî malûmata istinaden bildiriyorum ki, Kemahta tek ölü, hattâ tek yaralı yoktur. Bunun içindir ki, buraya gönderilen bütün yardım vesaiti Erzincana sevkolunmuştur. Fakat Kemahın bazı köylerindeki yaralı ve ölü yekûnu elliyi bulmuştur.

Burada da bildirildiğine göre, facia Erzincanda çok büyüktür. Oradan da gelen haberlere nazaran, ölü eti yiyen bir çok köpekler kudurmuşlardır. Bunların itlâfına çalışılmaktadır.

Refahiye merkezinde yalnız iki ölü vardır. Fakat Refahiye köylerinde zayiat çok büyüktür. Yapılan tesbitlere göre ölü miktarı şu saate kadar 2123 ü bulmuştur.

Erzincana hareket etmek üzereyiz.

Naci Sadullah

Yeni Zayiat Listesi

Ankara, 31 (A. A.) — 30 - 12 - 939 cumartesi saat 12 ye kadar zelzele mıntakasında resmî makamlarca tesbit edilen zayiat ve hasar miktarı vilâyetlere nazaran şöyledir:

ERZURUMDA

Erzurum: Vilâyet ve mülahakatta nüfusça zayiat yoktur. Kopdağ şark eteklerinde bulunan Pırnakapan köyü ilk okulunun sıvasının dökülmesinden başka vilâyet mıntakasında hiç bir hasar yoktur.

GİRESUNDA

Giresun: Vilâyet merkez ve mülhakatında 30 - 12 - 939 cumartesi saat 12 ye kadar alınan resmî malûmata nazaran 1288 ölü ve 63 yaralı vardır.

Alucra ve şarkî Karahisarda yaralı miktarı henüz tamamile tesbit edilememiştir. Resmî binalardan dördü tamamen ve yirmisi kısmen hasara uğramıştır. Hususî binalardan 233 ü tamamen ve 988 i de kısmen harap olmuştur.

SIVASTA

Sivas: Vilâyet merkezi, kaza, nahiye ve köylerindeki zayiat ve hasarat miktarının 30 - 12 - 939 cumartesi günü öğleye kadar olan cedveli aşağıdadır. Vilâyet merkezinde insan ca zayiat yoktur.

55 ev kısmen, iki ev de tamamen harap olmuştur. Kaza merkezlerinde Zarada bir, Suşehrinde 150, Koyulhisarda 350 ki, ceman 501 ölü vardır. Zarada bir, Şarkışlada iki yaralı vardır. Diğer kazalardaki yaralı miktarı henüz tesbit edilmemiştir. Kaza merkezlerinden Zarada bir mektep tamamen yıkılmış, askerlik şubesi, hükûmet konağı, belediye, postane. adliye binası ve hapisane hasara uğramıştır.

Koyulhisarda hükûmet konağı, jandarma dairesi, askerlik şubesi kısmen hasara uğramıştır. Koyulhisarda yapılmakta olan yeni hükûmet konağı binası tamamen yıkılmıştır.

Hafik kazasının İpsile nahiyesi merkezinde 203 ev yıkılmış ve bir kaç rakol çökmüştür. Vilâyet köylerinde 409 ölü ve 284 yaralı tesbit edilebilmiştir. Yıkılan binalar çok ise de cins ve miktarı henüz katiyetle tesbit edilememiştir. Vilâyet mıntakasında şimdiye kadar tesbit edilen ölü yekûnu muvakkat rakam 1113 tür.

Koyulhisar ve Suşehri kaza merkezleri hariç, bunlara bağlı nahiye ve köy mıntakalarında ve Zara kazasının bazı köylerindeki zayiat ve hasar miktarı yolların karlı ve tipili olması dolayısile muvasala imkânı buluncaya kadar kati değildir.

MALATYADA

Malatya: Vilâyet mıntakasında ölü ve yaralı yoktur. Yalnız Arapkir kazası merkezinde orta ve ilk mektep binalarında çatlaklık vukubulmuş ve tedrisat tatil edilmiştir.

YOZGATTA

Yozgat: Vilâyet merkezinde ölü ve yaralı yoktur. Sorgun kazasının Taban köyünde üç ölü vardır. Akdağ madeni kazası köylerinde üç, Boğazlıyan kazası Candır köyünde beş kimsesiz sekiz hafif yaralı vardır. Peyik nahiye müdürlüğü binası kısmen hasara uğramıştır. Maden kazası Can kurtaran jandarma karakolu tamamen harap olmuştur. Dört köy camisile, dört köy okulu kısmen hasar görmüştür. Bundan başka bir köy okulu da oturulamıyacak hale gelmiştir. Hususî binalardan köylerde 247 ev tamamen yıkılmış, 182 ev de kısmen ve ayrıca 80 ev de hafif surette hasar görmüştür. Bir ağıl, sekiz samanlık, altı ahır yıkılmıştır.

TOKATTA

Tokat: Vilâyet merkezinde, üç resmî ve 150 hususî bina yıkılmıştır. Beş ölü, altı yaralı vardır. Vilâyet merkez kazası nahiye ve köylerinde beş resmî ve 638 hususî bina yıkılmıştır.

545 ölü ile 291 yaralı vardır. Niksar kazasile nahiye ve köylerde üç resmî, 700 hususî bina yıkılmış olup 590 ölü ile 1100 yaralı vardır. Erbaa kazası nahiye ve köylerinde 1659 hususî bina yıkılmıştır. 881 ölü ve 553 yaralı vardır.

Zile kazası ile nahiye ve köylerde 15 ölü ve 27 yaralı vardır. Müteaddit köyler haraptır. Miktarının tesbitine çalışılmaktadır.

Artova kazasile nahiye ve köylerinde iki resmî bina tamamen, 71 hususî bina kısmen ve bir hususî bina da tamamen yıkılmıştır. İki ölü ve bir yaralı vardır.

Reşadiye kazasında zelzeleyi müteakip yangın çıkmış ve 150 haneden ibaret olan kaza tamamen yanmış, yalnız üç ev kalmıştır. 236 ölü ve 52 yaralı vardır.

Yaralı Treni Malatyada

Malatya. 31 (TAN muhabiri bildiriyor) — İkinci yaralı treni gece yarısı Erzincandan buraya gelmiştir. Sıvas hattı dün gece kapalı olduğu için yaralıların Çetinkayada kalmaları tehlikeli görülmüş ve bunlar Malatyaya sevkedilmişlerdir. Tren gelir gelmez bütün yaralılar otomobillerle hastahanelere nakledilmişlerdir. İstasyonda yaralılara sıcak çorba ve çay verilmiştir.

Dün şehrimize gelen 279 yaralıdan ağır olan 43 ü müdavatı yapılarak ve ilaçleri temin edilerek bir doktor ve iki hastabakıcı refakatinde Diyarbakıra gönderilmişlerdir. 169 yaralı Malatyada mevcut hastahanelere yatırılmış, geri kalan hafif yaralılar da tedavileri yapıldıktan sonra kendi arzuları ile akraba ve tanıdıklarının yanlarına gitmişlerdir.

Malatya sıhhî müesseselerinin bugünkü faaliyeti şayanı şükrandır. Başlarında sıhhat müdürü olduğu halde bütün doktorlar yaralıları hastahanelere yerleştirmişler ve dört günden beri açılmamış olan yaralarını muayene ve ameliyat yapmak suretile gece yarılarına kadar fasılasız çalışmışlardır. Malatya halkı Erzincandaki kimsesiz ve fakir kalan büyük ve küçüklerden iki bin kişiyi evlerinde beslemek üzere istemişlerdir.

Erzincandan Sıvasa hareket etmişken kardan gidemiyerek Çetinkayada Malatya yoluna devam eden ve bu sabah 7.29 da Malatya istasyonuna gelen katarla 181 yaralı ve bunu takiben 11.53 de gelen katarla 98 yaralı gelmiş ve bunlardan 43 yaralı Diyarbakıra sevkedilerek bakiyesi burada istiap kabiliyetleri arttırılan memleket hastahanesi, doğum evi, trahom hastahanesi, bez iplik fabrikası hastanesi muvakkat hastahane haline konulan fabrika pansiyonu ve inhisarlar tütün fabrikasına yerleştirilmişlerdir.

Yaralıların tedavilerine devam edilmektedir.

Sıvasta Yeni Zelzele

Sıvas, 31 (A.A.) — 27 ilkkânun sabahından bugüne kadar burada 43 zelzele kaydedilmiştir. Bugün de saat 7.30 da bir sarsıntı ve bir saniye süren bir zelzele daha olmuştur.

Koyulhisar ve Suşehri yollarını açtırmak için asker ve halk ile bazı fennî tadilât tedbirleri alınarak her vasıtaya başvurulmaktadır. Havanın muhalefeti devam ediyor. Zaraya Suşehir ve Koyulhisar için 186 çadır, 500 battaniye, 510 don, 500 gömlek, külliyetli miktarda ekmek, 3000 kilo kavurma, pastırma, 300 kilo zeytin, yirmi teneke helva, 40 çuval şeker sevkedilmiştir. Erzincana da her gün ekmek ve diğer malzeme gönderilmektedir.

Divrik fırınlarının fazla ekmek çıkarabilmesi için külliyetli miktarda un sevkedilmiştir. Nuri Demirağ da Erzincandan hareket eden üçüncü yaralılar treni saat 12.40 da Sıvasa gelmiştir. Bu akşamdan itibaren Erzincana gelecek imdat trenindeki yaralılara Divrik istasyonunda çay, çorba, yiyecek verilecektir. Pansıman tazelenecek tedbirler alınmıştır.

Ayrıca, Nuri Demirağ, sıhhî malzeme ile Doktor Seyit refakatinde bir ekibi bu maksat için Divrik istasyonuna tahsis etmiştir. Yaralılardan herhangi dahili hastalıklarla ihtilât arzedenler için kazada ilk tedbir olarak 40 yataklı hastaneyi hazırlamayı Nuri Demirağ deruhte etmektedir.

Tokattan Gelen Haberler

Tokat, 31 (TAN muhabiri bildiriyor) — Vilâyetimizde hafif ve bazan şiddetli olarak fasılalı sarsıntılar devam etmektedir. Yıkılan büyük binaların enkazı temizlenmektedir. Parti hademesi Akıllı oğlu Hasan ve Ziraat bankası hademesi Rıza enkaz altından ölü olarak çıkarılmıştır. Parti müfettişi Kars mebusu Zihni, yarım saat kadar enkaz altında kaldıktan sonra sağ, salim çıkarılmıştır.

Orman dairesinin tuttuğu kaçak keresteler, barakalar yapılmak ve bilâhare iade edilmek şartile halka dağıtılmıştır. Birçok aileler çadır altındadır, bir kısmı da bağlarına taşınmıştır.

Halkta korku ve heyecan devam ediyor. Erbaa ve Niksarda zayiat ve hasarat pek fazladır. Erbaa merkezinde 435 ölü, 200 yaralı vardır. 700 ev harap olmuştur.

Niksar merkezind 250, köylerinde 400 ölü ve 80 yaralı vardır. 270 ev yıkılmıştır, 420 ev de oturulamıyacak hale gelmiştir.

Bazı köylerde de yarım çıkmıştır.

Merkez vilâyetine bağlı bütün köylerde zayiat pek fazladır. Her köyde 10 - 60 ölü ve o kadar da yaralı vardır. Otomobillerle köylerden memleket hastahanesine yaralı gelmektedir Şimdiye kadar hastahaneye 97 yaralı yatırılmıştır. Samsundan üç doktor, iki sıhhiye memuru gelmiş ve köylere gitmişlerdir. Anasya alayından yardım için 200 asker istenmiştir. Bunlar Erbaa ve Niksara sevkedilerek enkazın temizlenmesinde istihdam edileceklerdir.

Rıa AYKUT

Samsunda Hasar Miktarı

Samsun, 31 (TAN muhabiri bildiriyor) — Şimdiye kadar tesbit olunan zayiat miktarı şudur:

Merkezde, 12 ev tamamen, 20 ev kısmen harap olmuştur. Nüfusça zayiat dört yaralıdan barettir. Büyük apartmanlar oturulamıyacak hale gelmiştir. Birçok bacalar uçmuş, dört minare yıkılmış, bütün fabrikası işliyemiyecek hale gelmiş ve inhisarların emanet anbarı da hasara uğramıştır.

Kazalardan Çarşambada inhisarlar anbarı, birçok kârgir evler yıkılmış, belediye, hükûmet ve inhisarlar daireleri kısmen harap olmuştur. Yıkılan bina adedi 100 dür.

Şimdiye kadar 2 ölü 70 yaralı tesbit edilmiştir. Yaralılar kamyonla Samsuna gönderilmiş. Çarşamba köylerinde de zayiat ehemmiyetlidir. Bazı yerlerde arazi çatlamve sular çıkmıştır.

Giresunda Hasar Miktarı

Giresun, 31 (A. A.— Alucradan alınan malûmata göre hükûmet konağı ile Munadevelhiye müdürlüğü binası yıkılmış. Sıhhî ekip ve malzeme gönderilmiştir.

Kazaca bütün köye yardım yapılmak üzere beşten memurlar çıkarılmıştır.

Şebinkarahisar tarafından alınan habere göre, yeni yapılan taramada sekiz köyde yeniden 130 ölü ve 51 yaralı tesbit edilmiştir. Vilâyetteki mütekait sıhhat memurları da sıhhî ekiplere iltihak etmişlerdir.

Tireboluda yeni hâdise yoktur.

Devlet Reislerinin Gönderdikleri Teessür Telgrafları

Ankara, 31 (A.A.) — Zelzele felâketi dolayısile Amerika Birleşik devletleri Reisi Roosevelt, Holanda Kraliçesi haşmetli Wilhelmin, Fransa Cümhurreisi Alber Lebrun, Romanya Kralı haşmetli Karol, İngiltere Kralı haşmetli Altıncı Georges, İran Şahinşahı haşmetli Rıza Pehlevi, İtalya Kralı haşmetli Viktor Amanoel, Efganistan Kralı haşmetli Zahir Han, İsviçre Konfederasyon Reisi Etter, Elen Kralı haşmetli İkinci Georges, Bulgar Kralı haşmetli Boris, Polonya Cümhurreisi Vladislav Racz Kiewicz, Macar Naibi Amiral Horty, Yugoslavya Naibi Prens Paul, Şarkî Erdün Emiri fehametlû Emir Abdullah, Suudi Arabistan Meliki haşmetli Abdülâziz taraflarından Reisicümhur İnönüne teessür ve taziye telgrafları gönderilmiştir.

Reisicümhur, bunlara verdiği cevapta, gösterilen bu büyük alâkadan dolayı kendisinin ve memleketin teşekkürlerini bildirmiştir.

★

Ankara, 31 (A.A.) — Polonya hükûmetinin eski Ankara Büyük Elçisi olup, halen Vaşingtonda Büyük Elçi olarak Polonyayı temsil etmekte olan Kont Potoski, Riyaseticümhura gönderdiği bir telgrafta derin teessür ve taziye hislerini bildirmiştir.

Başvekile gelen telgraflar

Ankara, 31 (A.A.) — Zelzele dolayısile Başvekil Dr. Refik Saydama, Romanya Başvekili Tataresco, Yunanistan Başvekili Metaksas, Fransa Başvekili Daladier, İngiltere Başvekili Chamberlain, Mısır Başvekili Ali Mahir Paşa, Yugoslavya Başvekili Svetkoviç, Efgan Başvekili Haşim, telgrafla taziyede bulunmuşlardır.

Başvekilimiz, kendilerine verdiği cevaplarda şükran duygularını bildirmiştir.

☆

Ankara, 31 (A.A.) — Yugoslavya Başvekili Çetkoviç ve Efganistan Başvekili Mehmet Haşim Han, zelzele felâketi dolayısile Başvekil doktor Refik Saydama telgrafla taziyette bulunmuşlardır.

Saracoğluna gelen telgraflar

Ankara, 31 (A.A.) — Hareketlarz felâketi münasebetile Polonya Hariciye Nazırı Zaleski, Milletler Cemiyeti Umumî Kâtibi Avenol, Arjantin Hariciye Nazırı Marya Catilos, Birleşik Amerika Hariciye Nazırı Cordell Hull, Romanya Hariciye Nazırı Gafenko, Çin Hariciye Nazırı Uang Çung Hui tarafından Hariciye Vekili Şükrü Saracoğluna teessür ve taziye telgrafları gelmiş ve Hariciye Vekilimiz kendilerine verdiği cevaplarda izhar edilmiş olan hislerden dolayı teşekkürlerini bildirmiştir.

Alman ve Sovyet Sefirleri

Ankara, 31 (A.A.) — Alman Büyük Elçisi Von Papen, Alman Hariciye Nazırı Von Ribbentrop ve kendisi namına taziyetlerini Hariciye Vekiline bildirmiş, Alman Salibiahmerinin yardıma hazır olduğunu söyliyerek, ne gibi yardımda bulunabileceğini sormuştur.

Sovyet Büyük Elçisi Tarentief hükûmeti ve kendisi namına Hariciye Vekâletine taziyetlerini bildirmiştir.

★

İstanbul Polonya Konsolosu, Valiyi ziyaret ederek, teessürlerini ve taziyelerini bildirmiştir. Üniversite Rektörü, Paris Üniversitesi Rektörü Rousog'dan teessürlerini bildiren bir telgraf almıştır.

Şükufe Ayvalı

Birçok Dereler Taştı

Kemalpaşada Sular Altında Kalan 8 Köyle İrtibat Temin Edilemedi

(Başı 1 incide)

irtibat te... bey boğaz... la ve odu...

M. Ker... Karacabey... dere, ile ... bu boğazd... ğazın tıkal... sine döner... gölüne ak... ova kâmil...

İmdat he...eri gönderilemiyor

"Bu köy... yaptığımız... maalesef ... nın âkıbet... ber alama...

Bugün, ...lyond gölüne çok ya... kın bir ye... Uluabad köprüsünün yanında bi... tör indirdik. Fakat, su cereyan... o kadar şiddetli ki, motör, sul... kapılarak devrildi ve içindekiler... iki kişi boğuldu. Bir tanesini de... üler bin bir müşkülât içinde kurt... ar.

"Çanakk... n, Balıkesirden, Bandırmadan y... n istedik. Hemen im... Kamyonların içinde dada koştu... sandallar g... rdiler. Fakat, söyle... diğim gibi, ... r Haliç vapurlarının bile dayana... cağı kadar müthiş bir süratle... or. Ve hiç bir hare... kete imkân... kmıyor. Sular altın... da bulunan... er halkının pek feci vaziyette b... uklarını tahmin e... diyoruz. Fa... naalesef henüz im... datlarına gi... oruz. Apolyond gö... lüne tersi ak... gelen sular azaldıkça tehlikeyi... raf etmek imkânsız görünüyor.

"Mustafa ...lpaşadan bugün sa... at 17 de ayr... Şimdi aldığım ma... lûmata göre... r, M. Kemalpaşa civarından ... n çekilmiye başlamıştır. Ayın... ndenberi devam e... den şiddetli ... urlar da kara çevirmiştir. Yarın... iden imdat heyet... leri gönder... eşebbüs edeceğiz.,,

İnegöl, 31 (...) — Sürekli yağmurlardan ... taşmış, bütün araziyi su ba... r.

İzmit o...ular altında

İzmit, 31 ... Muhabirinden) — İzmit ovasın... n dereler taşmış, bütün ova su... ında kalmıştır. De... miryolundak... ârızalar tamir edilmiştir. Fa... selerle diğer yol... lar su ile ka... r. Bazı köprülerin de yıkıldığı ... lıyor. Ovada sel altında kalan... n mahsul mahvolmuştur. Kâğ... ikasının da bazı kısımlarını s... mış ve Necatibey mektebinde ... n katında su kaynaması görülmü... r. Burada sular 27 santim yükse... ş ve bir arazözle boşaltılmasına b... nmıştır. Su kaynaması devam e... r. Boşaltılmakta olan su saatte dö... nu bulmaktadır.

İzmir hava... de vaziyet

İzmir, 31 (Ta... Muhabirinden) — Gediz nehri ile ... , Niz, ve Fertek çayları taşmış ve... nisa ovası ile Tor balı mıntakasını ... basmıştır.

Torbalıda Tep... y mahallesi ile Çaybaşı köyü ve... erci köprüsü ile Manisa ovasında... ir çok köyler su altındadır. Bu ... takalarda halk dağlara kaçışmış... selin önünden kaçamıyan bazıla... da ağaçlar üze... rinde gecelemişle... r.

Tepeköyünde ... Çaybaşı köyün... de iki ev yıkı... 5 kadar ev de tahliye edilmiş... ifus zayiatı yoktur. Tepeköyd... rımlar telefon hattını bozmuş... uma ovasının Bulgarca köyü... kaç ev kısmen yıkılmıştır.

Bir iki gün ... istilâsına uğrayan Menemen... ndan sular çekilmiştir.

Manisa ovasın... dolayısile yolları kapanan kö... kayıklarla erzak gönderilmiş... on hattı Yeşilkavak istasyon... Bandırma hattı da Kayışlar ... u yakınında bozulmuş ve dün... ara ve Bandırma trenleri yo... devam edememişlerdir. İzm... kara ve İstanbul arasında t... muhabereleri kesilmiştir. Ha... in de yağmurludur.

Akhisar kazasın... r mahallelerine de sular hücum etmiş, 18 ev harap olmuş ve Akhisar - Sındırgı arasında Başlanış köprüsü yıkılmıştır.

Trakyada sellerin tahribatı

Edirne, (TAN) — Bir hafta evvel taşan ve yalnız 100 metre murabbalık bir sahayı kaplayan Ergene çayı geçen perşembe gecesi iki saat içinde iki metre yükselmiştir. Su, evlerin alt katlarını istilâ etmiştir. Nüfusça zayiat yoktur. Bir kaç ev çökmüş, bir çokları hasara uğramıştır. Su, Sinanlı ile Alpullu istasyonu arasındaki uzun araziyi kaplamış olduğun - dan Alpullu - Sinanlı - Mandıra şosesi su altında kalmış ve münakalât kesilmiştir.

Şimdi su alçalmaktadır. Su altında kalan yollarda da münakalât tekrar başlamıştır.

Karadenizde şiddetli fırtına

Hava dün daha fazla soğumuş ve gece başlayan kar pek az fasıla ile bütün gün devam etmiştir. Denizlerde de şiddetli bir fırtına başladığı haber veriliyor. Rasathaneden verilen malûmata göre, hava dün bütün yurt ta kapalı, yağışlı ve fırtınalı geçmiştir. Orta Anadoluda şiddetli bir fırtına hüküm sürmektedir. Şehrimizde sühunet tahtessıfır yarım santigrada kadar düşmüş, rüzgâr şimalden saniyede 7 metre hızla esmiştir.

Vapurlar denizlere açılamamaktadırlar. Bu meyanda Mersin vapurile bir çok şilep limandan hareket etmişler, fakat Karadenize çıkamıyarak Büyükdere önlerinde demirlemiye mecbur kalmışlardır. Akdenize de dün sefer yapılamamıştır. Yolda bulunan vapurların âkıbetinden endişe edilmektedir.

Dün akşama kadar haber alınabilen deniz kazası bir motörün batmasından ibarettir. Harmankaya adlı olan bu motör, bağlı bulunduğu Bandırma limanından hareket etmiş, yolda fırtınaya tutularak karaya vurmuş ve kayalara çarparak parçalanmak suretile batmıştır. Motörün bütün mürettebatı kurtarılmıştır.

Bazı evler tahliye edildi

Son günlerde yağan kar ve yağmurlardan şehrin çukur semtlerindeki bir çok evlerin zemin katlarını sular istilâ ettiğinden bu evler belediye tarafından dün tahliye edilmiştir.

Su istilâsına uğrayan evler şunlardır:

Kasımpaşada Küçükköprü sokağında Mustafanın 52, Feridunun 54, Vesilenin 56, Büyükadada Yelüfürdü sokağında doktor Yağlıoğlunun, Kadıköyde Yeldeğirmeninde 4, Sülâleçeşmede Mazhar sokağında 15, Fenerbahçede 82, Kurbağalıda Birinci sokakta 6, Üsküdarda Nakkaştepede 29, Karagümrükte Keçecilerde 9 numaralı evlerin alt katını su basmıştır. Ayrıca Hasekide büyük bir su deposu fazla tazyik neticesinde patlamış, Fındıklıda Mebusan caddesinde büyük bir ağaç devrilerek caddeyi kapatmıştır.

Yağan kar ve yağmurlardan Çekmece gölü yükseldiğinden asfalt yol su altında kalmıştır. Bu yüzden dün Edirne, Çatalca, Silivri vesair servislerde çalışan otobüsler buradan İstanbula geri dönmek mecburiyetinde kalmışlardır.

Dün geç vakit öğrendiğimize göre Sirkecide Mısırlıoğlu hanının alt katına da su dolmuş, bir çok ticaret eşyası Avarya olmuştur.

Balkanlarda fazla kar var

Avrupada tren hatlarının mühim bir kısmı karlar altında kalmıştır. Bilhassa Balkanlarda çok kar olduğu anlaşılmaktadır. Bulgaristanda ve Yunanistanda tren hattında mütemadiyen amele çalıştırıldığı, yolların açılmasına uğraşıldığı bildirilmektedir. Avrupa ekspresi ve konvansiyonel bu yüzden rötar yapmıya başlamıştır. Dünkü ekspres öğle üzeri, konvansiyonel akşam geç vakit gelebilmişlerdir.

Yardımı Organize Etmek Meselesi

(Başı 1 incide)

her tarafında derin aksiler yapmış, her vatandaş, derhal yardıma koşmak ihtiyacı ile çırpınmıştır. Taraf, taraf yapılan maddi ve mânevî yardımlar, duyulan büyük ıstırabın en ulvî birer ifadesidir.

Yalnız, felâket sahasında aç ve çıplak yardım bekliyen muztarip vatandaşları ölümden kurtarabilmek, yardımın bir an evvel kendilerine ulaştırılabilmesi ve bu münferit yardımların organize edilebilmesi ile kabildir.

Bu hususta tedbir almakta, harekete geçmekte hükûmetin gösterdiği sürati takdir etmemek mümkün değildir.

Şimdi sıra bütün vatandaşları saran yardım arzu ve heyecanını organize etmiye gelmiştir. Büyük Millet Meclisi Reisi Abdülhalik Rendanın riyaseti altında kurulan Millî Yardım Komitesi de bu işi üzerine almıştır. Millî Yardım Komitesinin vilâyetlerdeki teşkilâtı, kendi vilâyet ve mıntakaları dahilinde bir yardım seferberliği ilân ederek şu yolda teşkilât vücude getirmelidir:

1 — Nakdî yardımlar Kızılay kanalile,

2 — Eşya vesair yardımlar Halk Partisi ve Halkevleri teşkilâtlarile toplanır.

3 — Bütün meslek teşekkülleri, sanayiciler, tüccar, esnaf vesaire bu iki merkeze bağlı olarak mıntakavî komiteler vücude getirirler.

4 — Bütün devlet teşkilâtı, polis, ve bekçiler de dahil olduğu halde bütün devlet memurları bu iki merkezin emrine verilirler.

5 — 1 Kânunusani günü yardım günü olarak kabul ve ilân olunur. O gün bütün bu teşkilât seferber edilerek harekete geçirilir. Bütün bankalar, postahaneler, gazete idarehaneleri, bellibaşlı ticarethane gişeleri halkın nakdî yardımını kabule memur edilir. Bütün bu müesseseler o gün halk tarafından verilecek paraları Kızılayın makbuzları mukabilinde tahsil eder.

Bütün mektepler ve bütün Halkevleri halkın vereceği eşyayı toplamıya memur edilir.

6 — Yüksek tahsil talebelerile bekçi ve polisten mürekkep komiteler ev ev dolaşarak halkın vereceği eşyayı toplayıp halkevlerine ve mekteplere teslim ederler.

7 — Vali Lûtfi Kırdarın refikası tarafından Şişlide teşkü edilen kadın yardım teşekkülü İstanbulun, hattâ Türkiyenin her tarafına teşmil edilir ve kadınlarımız seferber edilir.

8 — Ayrıca fevkalâde yardım menbaları bulmak üzere bir komite vücude getirilir. Bu komite nakil vasıtalarına kırk para zam, piyangoda kazananların kazandıkları paraların bir kısmını bu işe tahsis gibi fevkalâde varidat kaynakları araştırır.

Bu muhtelif kaynaklardan gelen yardımlar yukarda kaydettiğimiz iki merkezi komitenin elinde toplanır ve devlet nakil vasıtalarile derhal merkeze sevkolunur.

Yukarda bir şemasını yapmıya çalıştığım bu yardım teşkilâtını sadece Millî Yardım Komitesine bir ilham verir ümidile yazıyorum. Şüphesiz ki, etraflı bir tetkik neticesinde bu teşkilât daha rasyonel ve daha pratik bir şekle getirilebilir. Maksadımız işin esaslı ve geniş bir teşkilâta bağlanması lüzumunu anlatmaktan ibarettir.

TAN Matbaası

Kitap, gazete, mecmua ve her türlü tabı, cilt ve klişe işleri yapılır.

TAN Matbaası - İstanbul

Telefon: 24310

Yurdun Her Tarafından Teberrüler Yapılıyor

(Başı, 1 incide)

ketzedelere gönderilecektir. Kadıköy halkevi yardım komitesi de 2738 lira toplamıştır.

Bir kaç gündenberi şehrimizde bulunan Rumen sanatkârı Marcela İskoyano, bu ayın dördünde bir konser verecek, hasılatın yarısını felâketzedeler için Kızılaya teberru edecektir.

Umumî Merkeze yapılan teberrüler

Kızılay umumî merkezine 30 kânunuevvel tarihine kadar yatırılan teberruat yekûnu 290 bin 657 lira 18 kuruştur.

Bunun 200 bin lirası Cümhuriyet Merkez Bankası, 20 bin lirası mebuslar, 10 bin lirası Sıvas - Erzurum hattı inşaat müteahhitliği, 10 bin lirası Zonguldaktan, 1432 buçuk lirası B. M. Meclisi Reisi Abdülhalik Renda ve refikası, 200 lirası Fransız büyük elçisi M. Massigli, 1000 lirası Başvekil doktor Refik Saydam tarafından yatırılmıştır. Ayrıca bütün vekil'erimiz de üçer yüz lira, Sıvas mebusu Abdurrahman Naci Demirağ da beş bin lira teberru etmişlerdir. Amerikanın Ankara büyük elçiliği de 160 lira teberruda bulunmuştur.

Muhtelif vilâyetlerden teberrüler

Ankara, 31 (A.A) — Anadolu Ajansı, hareketiarz felâketzedelerine yardım için teşekkül etmiş bulunan millî komitenin dünkü faaliyetleri ve bu komitelere vaki teberruat etrafında hususî muhabirlerinden aldığı ve büyük felâket karşısında Türk milletinin şefkat ve tesanüdünün ayrı ayrı birer tezahürünü ifade eden haberleri aşağıya kaydeder.

Çanakkale 2000 liralık ilk yardımına ilâveten dün de Kızılaya 2000 lira daha göndermiştir.

Uşak komitesi ilk günde halktan 1000 lira teberrüat kabul etmiştir. Şeker fabrikası da komiteye 1000 lira vermiştir.

Sarıkamış, Muğla, Alaşehir, Fethiye kaza komiteleri ilk yardım olarak Kızılay emrine biner lira göndermiş bulunuyorlar.

Bursa komitesinin kabul ettiği teberrüat 10.000, İzmit komitesinin 4000, Sıvas komitesinin 2350, Kırklareli komitesinin 7000, İzmir komitesinin 20000, Çorum komitesinin 2532, Bolu komitesinin 2785, Sinop komitesinin 2627 lirayı geçmiştir.

Akhisar kazasında komitenin ilk toplantısında 1500 lira, Boyabat 1218, Söke 400, Sultanhisar 270, Ödemiş 1400, Demirci 500, Elmalı 250 lira, Gemlik kazasının Armutlu, Kayalı, Kıtıklı köyleri halkı 500 lira teberrü eylemiş ve bu paralar Kızılay emrine verilmiştir.

Edremit komitesi emrine fabrikatör Sezai bin lira verdiği gibi, Zonguldakta madenci İsmail Erginer, Efesbank müdürü Şefik Efes, madenci Süleyman Sırrı, Tüccardan Mehmet Çelik, Ali Barlı, Abdullah Konay ile Taşçıoğulları defaten beşer yüz, madenci Ali Fırat da 600 lira vermişlerdir.

Yine Zonguldak maden mühendisleri ücretlerinin yüzde dördünü felâketzede kardeşlerimize vermişler ve taahhüt ettikleri ayrıca aralarında topladıkları 2500 lirayı da komite emrine yatırmışlardır. Zonguldak, bu son yardımlarile bugüne kadar muavenette ileri gitmiş olan vilâyetlerin başında yer almaktadır. Filhakika bugüne kadar Zonguldak vilâyetinin yapmış olduğu yardım 60 bin liraya baliğ olmaktadır.

Kastamonu evvelce gönderdiği dört bin liraya ilâveten dün de Kızılay umumî merkezine 5000 lira göndermiştir. Afyon evvelce gönderdiklerine ilâveten dün de 2818 lira göndermiştir.

Antep kazası komitesi ilk içtima akabinde Kızılay umumî merkezine 6507 lira göndermiştir.

Konya tüccarlarının bir kısmı dün aralarında 10 bin lira taahhüt eylemişler ve bunu komiteye bildirmişlerdir.

Nakden ve derhal yapılmış olan bu teberruatın yanında ayniyatla yapılmış olan yardım da mühim bir yekûn ifade eylemektedir.

Ajansımızın bugün almış olduğu telgraflarda, bir günde muhtelif komiteler tarafından kabul edilen giyecek örtünecek gibi şeylerin sayısı on binlerle ifade olunmaktadır.

Hariçten yapılan yardımlar

Londra, 31 (A. A.) — Vapurları Türkiye ile seyrüsefer yapan isimleri aşağıda yazılı kumpanyalar Türkiyede vuku bulan zelzele kurbanlarına yardım olmak üzere Adliye Vekili eski Londra Büyük Elçisi B. Fethi Okyar vasıtasile 2550 lira göndermişlerdir:

"Papayani 510, Ellerman 510 Ellermanns Wilson 510, Westcott Laurance 510, Olivier 510.,,

*

Bağdat, 31 (A. A.) — Irak hükûmeti, Türkiyede zelzele felâketzedeleri için yardım olmak üzere 12 bin Türk lirası vermiştir. Bundan başka Irak Kızılay cemiyeti tarafından bir defter açılmıştır.

YARDIM Listemiz

(Beşinci liste)

Dünkü Yekûn	7497	10
Nauman şirketi müdürlerinden Ali Nuri Oktay (ilâveten)	500	00
Nauman Şirketi Müdürlerinden Ömer Lûtfi Alevok (ilâveten)	500	00
Avram Özrofe kâğıtçı	2	00
Çemberlitaşta Elektrikçi Mehmet ve Osman Pakelli	1	50
Sermet Pakelli	1	00
Üsküdar iskelesi terzi Osman Nuri	20	00
Üsküdar iskelesi terzi Triandafilos	1	00
Üsküdar iskelesi şekerci Mıgırdıç	4	00
Üsküdar iskelesi şekerci Garbis	1	00
Üsküdar iskelesi berber Emin Sayın kardeşler	8	00
Üsküdar iskelesi büfeci Murat	1	00
Üsküdar iskelesi berber Kâmil	0	50
Üsküdar iskelesi mahallebici Cafer	1	00
Üsküdar iskelesi şekerci A. Artar	1	00
Üsküdar iskelesi kunduracı Tahsin	1	20
İsmini bildirmiyen bir zat	10	00
Mustafa Ali Pakelli	1	00
Vahit Kıvılcım	2	50
Fatih Halkevi temsilinde bulunanlardan	7	20
Makbule Ataş	2	50
Kartal gaz deposu amelesi	12	50
Bugünkü yekûn (sekiz bin beş yüz yetmiş altı liradır)	8576	00

Dikkat

Gazetemiz idarehanesinde bugünde felâketzedelere yapılacak yeni teberrüleri kabul etmek için memurlar bulundurulacaktır. Okuyucularımızın yardımlarını bir an evvel göndermelerini rica ederiz.

Yılbaşının Tarihi

(Başı 5 incide)

yı dövdükten sonra asılmak için teslim etti. O vakit valinin askerleri İsayı saraya alıp bütün bölüğü etrafında topladılar. İsayı soyup ana Erguan renginde (krallık alâmeti) bir manto giydirdiler. Sonra başına dikenli bir taç koydular. Eline kamış bir âsâ verdiler. Önünde diz çökerek, "selâm sana ey yahudilerin kralı!,, diyerek alay ettiler. Üzerine tükürdükten sonra, elinden kamışı alıp başına vurdular. Bu suretle onunla alay ettikten sonra, mantoyu üzerinden çıkarıp ana kendi elbisesini giydirerek, haça germek için götürdüler.,,

Sakalar bayramındaki sahte kral ile, İsa arasındaki bu benzeyişler tesadüfî değildir. Yahudi muhitinde ve Yahudiler arasında doğmuş olan hıristiyanlığın, bidayette Yahudi dininden hemen hemen hiç bir farkı yoktu. Başlangıçta onlar da, nihayet Mesih ve İsa itikadına katî olarak bağlanıncaya kadar, her yılbaşında Amanı haça germişlerdir.

Fakat bu benzeyişler, tıpkı tıpkısına uymak için bir tarafı eksik kalmıyor mu? İsa her ne kadar çarmıhta ölmüş ise de, ölümünden üç gün sonra tekrar dirilmiştir. Fakat Sakalar bayramında öldürülen cânî ise nasıl diriliyor? Haçta yakılan Aman ne oluyor?. Bu bakımlarında eksik olan hiçbir taraf yoktur.

Bu sorguların cevabile birlikte, bu mevzuun bütün tafsilâtı bastırmak imkânlarını aradığım «Türk Tarihine Dair Araştırmalar» adını taşıyacak bir eserimde, diğer orijinal tetkiklerim arasında neşredilecektir.

TÜRKİYE CÜMHURİYETİ

ZİRAAT BANKASI

Kuruluş Tarihi: 1888

Sermayesi: 100,000,000 Türk Lirası

Şube ve Ajans adedi: 265

Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri

Para Biriktirenlere 28,800 Lira İKRAMİYE VERİYOR

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

4	Adet	1.000	Liralık	4.000	Lira
4	»	500	»	2,000	»
4	»	250	»	1.000	»
40	»	100	»	4.000	»
100	»	[illegible]	»	5.000	»
120	»	40	»	4.800	»
160	»	20	»	3.200	»

DIKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 lirayı bulduğunu tesbit etmiş, gazetemize verilen düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasiyle ve... Kuralar senede 4 defa, 1 Eylûl, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 ... tarihlerinde çekilecektir.

Sonu Sa. 6 Sü. 1)...

330 yi mütecaviz altın madalya ve zafer nişanlarile büyük mükâfat, birincilikle diplomalar kazanan

LİMON ÇİÇEKLERİ HASAN KOLONYASININ

Benzerine Avrupada bile tesadüf edilemez. Hastalara hayat ve şifa veren, sinirleri teskin eden, ruhî ıztırapları azaltan bu meşhur kolonyaya ecnebiler bile tapıyor. Hayran ve meftun memleketlerine hediye olarak gönderiyorlar. Denebilir ki, İngiltere, Fransa ve bütün yüksek milletlerin kolonyalarına faiktir.

O - DÖ - KİNİN HASAN

ve HASAN SAÇ SABUNU ve ŞAMPUANLARI saçların dökülmesine mâni olur. Ayni zamanda saçları kuvvetlendirerek fevkalâde bir letafet verir.

HASAN DEPOSU YENİ ADRESİ :

Bahçekapı, Beyoğlu Tramvay Durağı Karşısında

İnhisarlar Umum Müdürlüğü İlânları

Cinsi	mik.	Muhammen B. Lira Kr.	% 7,5 teminat Lira Kr.	Eksiltme şekil saati
İş elbisesi Ceket				
Palto	100 adet)			
Postal	115 ")			
Kasket	115 ")	1415.—	106 12	Açık eksilt. 14
Amele elbisesi	15 ")			
Kalın ceket ve pantalon				
Jelâtin yazlık	500 Kilo			
" kışlık	750 "	—	—	Pazarlık 15

I — Şartnamesi mucibince yukarda yazılı 2 kalem malzeme hizalarında gösterilen usullerle satın alınacaktır.

II — Muhammen bedelleri, muvakkat teminatları, eksiltme saatleri yukarda yazılıdır.

III — Eksiltme ve pazarlık 9-1-940 salı günü Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Jelâtin şartnamesi her gün sözü geçen şubeden parasız alınacağı gibi nümuneleri de görülebilir.

V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatlerde % 7,5 güvenme parasile birlikte mezkûr komisyona gelmeleri. (10637)

★ ★

I — Şartnamesi mucibince 1 adet Planya tezgâhı müteahhidi hesabına açık eksiltme usulile satın alınacaktır.

II — Muhammen bedeli 2500 lira, muvakkat teminatı 187.50 liradır.

III — Eksiltme 8-1-940 pazartesi günü saat 14 de Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler hergün sözü geçen şubeden parasız alınabilir.

V — Münakasaya iştirak edecekler fiyatsız fenni tekliflerini ihale gününden en az bir hafta evveline kadar İnhisarlar Umum müdürlüğü tütün fabrikalar şubesine vermeleri ve tekliflerinin kabulünü mutazammın vesika almaları lâzımdır.

VI — İsteklilerin kanunen kendilerinden aranılan vesaikle eksiltme için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarile birlikte mezkûr komisyona gelmeleri ilân olunur. (9608)

EŞKİNOZLU **ALİ HALİD**

Sayın yoğurt müşterilerinin yeni senelerini kutlular. Her zaman olduğu gibi bu sene dahi halis koyun sütünden

Mamûl **YOĞURDU** Getirmeğe

başlamıştır. Aziz müşteri lerimizin satıcılarından

ALİ HALİD YOĞURDU 'nu

istemelerini rica eyler.

Beyannameli

Kazanç Vergisi Mükelleflerine

Bilânço ve beyannamelerinizin tanzimi için müessesemize müracaatınız faydalı olur.

dahil Hilmi Afşar - Hesap bürosu - Telefon : 23406.

madan karşısı Kınancıyan hanı yanında Güzel han 2 nci kat 4 - 5

devam e

nup ta

rinden

yer

s

1940 senesine mahsus

RADYO ALMANAĞI

M. Ragıp Ulağ - Orhan Salih Nur

Her Radyosu olanın bilmesi elzem kıymetli bahisleri, ameli bilgileri, bütün dünya istasyonlarının tulû Mevçlerini ve Radyoya aid muhtelif haber ve hâdiseleri muhtevi olarak çıkmıştır. Ayrıca resimli mufassal bir RADYO LUGATI ile lâmba cetvelleri ve dünya saat farklarını gösterir mükemmel bir harita ilâve edilmiştir. 1939 nüshası pek kısa bir zamanda tamamen satıldığından tedarikinde istical edilmesi tavsiye olunur. Fiatı 60 Kuruştur.

KANAAT KİTABEVİ

MÜREFTE Rakısı

Sahip ve âmili, Sayın müşterilerinin yeni senelerini tebrik ve saadetlerini temenni eyler.

GRİPİN

BAŞ, DİŞ, ROMATİZMA, NEVRALJİ, NEZLE, GRİP, KIRIKLIK

ve bütün ağrıları derhal keser. Lüzumunda günde 3 kaşe alınabilir.

Majik Saç Eksiri

Saçlarınızı dökülmekten, kepeklenmekten korumak için muhakkak Majik saç eksirini kullanınız. Derhal tesirini görürsünüz. Saçları büyütür, köklere yeni hayat verir. Bir tecrübeden sonra neticeye hayret edeceksiniz.

Dr. ZİYA NAKİ

Kulak, burun, boğaz mütehassısı. Divanyolu, Türbe karşısı No. 119 Telefon : 22587

Dünyanın her tarafında namı olan

ALİ MUHİDDİN HACI BEKİR

Merkezi: Bahçekapı, Şubeleri: Beyoğlu, Karaköy, Kadıköy.

Kaymaklı Lokum 120, Hindistan Cevizli Lokum 120, Kestane şekeri 100, İki kavrulmuş Badem şekeri 140, Lüks Ambalâjlı Meyvalı Nuga 120, Niyetli karamelâ 80 Kuruş.

Halis Şekerden Tahan Helvası Yalnız

HACI BEKİR

Ticarethanelerinde Bulunur.

İstanbul Levazım Âmirliğinden :

Eyüp Defterdarında 1 numaralı Dikim evinin çorap atölyelerinde makineler için ihzar edilen bina dahilinde zati çorap makinelerile çalışmak isteyenlerin Defterdarda 1 numaralı Dikimevi Müdürlüğüne müracaatları. (10894)

Türk Hava Kurumu İnegöl Şubesinden :

Kurban Bayramında Şubemiz mıntakasından toplanacak tahminen (3000) tane koyun, (400) tane keçi ve (75) tane sığır derisile 600 tane barsak ayrı ayrı açık arttırmaya konmuştur. 10/1/940 Çarşamba günü saat (15) de ihalesi yapılacaktır. Taliplerin şartnameyi görmek için İnegöl ve İstanbul Şubelerine müracaatları ve ihale gününde İnegöl Şubesinde bulunmaları. (10583)

ALEM RAKISI

Sahip ve âmili Sayın müşterilerinin Yeni senelerini kutlular ve saadetlerini diler.

İstanbul Orman Müdürlüğünden :

1 — Şilenin Korucadağ devlet ormanının A ve B serisinden 5032 kental meşe ve 2791 kental karışık kömür açık arttırma ile satılacaktır.

2 — Arttırma 11-1-940 tarihine müsadif perşembe günü saat 15 de yapılacaktır.

3 — Meşe kömürünün muhammen bedeli 16 ve karışık kömürün kentali 13 kuruştur.

4 — Muvakkat teminat 87 lira 85 kuruştur.

5 — Şartname ve mukavele projelerini görmek isteyenler İstanbul Orman Müdürlüğüne müracaat edebilirler. (10789)

Öksürenlere: **KATRAN HAKKI EKREM**

Hakkı Katran Pastilleri de vardır.

Fikri Tevfik Kardeşler

OTOMOBİL

ve MAKİNİST OKULU

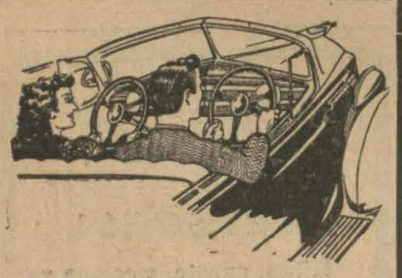

ŞÖFÖRLERE: Yeni ders devresi 12. İkincikânun. 1940 da açılacaktır. Müddeti 3 aydır. Motör, Otomobil ve montaj derslerile Çift idareli Otomobillerde verilen Direksiyon talimleri 50 liradır.

Anadoludan gelenlerin devreyi bitirinceye kadar yapacakları masraf okul ücretile beraber 125 liray geçmez. Kayıt muamelesine başlanmıştır. Program isteyiniz. Müracaat saatleri 14 — 18.

AMATÖRLER: Her zaman kabul olunur. TAKSİM - STADYOM - Telefon: 80259.

Devlet Denizyolları İşletmesi Umum Müdürlüğü İlânları

1 İkincikânundan 8 İkincikânuna kadar muhtelif hatlara kalkacak vapurların isimleri, kalkış gün ve saatleri ve kalkacakları rıhtımlar.

Karadeniz hattına	—	Salı 12 de (Güneysu), Perşembe 12 de (Cumhuriyet) ve Pazar 16 da (İzmir). Galata rıhtımından.
Bartın hattına	—	Salı 18 de (Ülgen), Cumartesi 18 de (Antalya). Sirkeci rıhtımından.
İzmit hattına	—	Salı, Perşembe ve Pazar 9.30 da (Uğur). Tophane rıhtımından.
Mudanya hattına	—	Pazartesi, Salı ve Pazar 9.50 de Çarşamba, Perşembe ve Cuma 15 de (Sus). Cumartesi ayrıca 13.30 da (Trak). Galata rıhtımından.
Bandırma hattına	—	Pazartesi 8.15 de (Marakaz), Çarşamba ve Cuma 8.15 de (Trak). Galata rıhtımından. Ayrıca Çarşamba 20 de (Bursa), Cumartesi 20 de (Ülgen). Tophane rıhtımından.
Karabiga hattına	—	Salı ve Cuma 19 da (Seyyar). Tophane rıhtımından.
İmroz hattına	—	Pazar 9 da (Bursa). Tophane rıhtımından.
Ayvalık hattına	—	Çarşamba 15 de (Saadet), Cumartesi 15 de (Mersin). Sirkeci rıhmından.
İzmir sürat hattına	—	Pazar 11 de (Kadeş). Galata rıhtımından.
Mersin hattına	—	Salı 10 da (Tırhan), Cuma 10 da (Anafarta). Sirkeci rıhtımından. (10890)

NOT:

Vapur seferleri hakkında her türlü malûmat aşağıda telefon numaraları yazılı Acentelerimizden öğrenilebilir.

Galata Baş Acenteliği	—	Galata rıhtımı, Limanlar Umum Müdürlüğü binası altında	42362
Galata Şube Acenteliği	—	Galata rıhtımı, Mıntaka Liman reisliği binası altında	40133
Sirkeci Şube Acenteliği	—	Sirkeci, Yolcu salonu	22740

Tıp Fakültesi Dekanlığından :

Psişiyatri kliniği doçentliği münhaldir. Taliplerin şeraiti anlamak üzere tıp fakültesi dekanlığına müracaatları. (10828)

İstanbul Ankara Caddesi No. 102 TEL: 24310

Dr. **Hayri Ömer**

Frengi ve cilt hastalıkları mütehassısı öğleden sonra Beyoğlu Ağacamii karşısında No. 133 Telefon: 43585

Dr HAFIZ CEMAL

Pazardan maada saat (14.30 dan 18 e kadar) Salı, Cumartesi 12 ye kadar fıkaraya. Divanyolu No. 104.

Sahibi ve Neşriyat Müdürü Halil Lütfü DÖRDÜNCÜ. Gazetecilik ve Neşriyat T. L. Ş. Basıldığı yer TAN Matbaası

Aspirol Necati Yerli Aspirin Değildir. Esası hariçten getirilmiş, tablet şekline konmuş ve Avrupa mamulâtının fevkindedir. **Bahçekapı Salih Necati**